

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

10.03.2021 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

B2b Media

✓ Онлайн конференция „Криза и перспективи в сектор Текстил, облекло и кожи“

Как се справя цяла една индустрия с предизвикателствата на COVID кризата и какъв е пътят традиционния за страната отрасъл да оцелее?

Онлайн конференция „Криза и перспективи в сектор Текстил, облекло и кожи“ ще се проведе на 10 март от 14.00 ч. в платформата ZOOM. Тя има за цел да даде актуална информация за състоянието и бъдещото на бранша, който е един от най-засегнатите от кризата в икономически и социален аспект. Събитието е организирано от Българската асоциация за текстил, облекло и кожи (БАТОК) и в него ще се включат производители от бранша, представители на държавно ниво, на браншови организации и асоциации.

Повече от 90% от българските производители в сферата са експортно ориентирани и разполагат с квалифицирани специалисти и модерна техника. Затруднената ситуация в индустрията в световен мащаб в последната една година изправи бизнеса в сферата пред множество предизвикателства. Наложените в началото на 2020 г. мерки и ограничения, доведоха до затваряне на цели производства, а повечето фирми не успяха да продадат вече готовата си продукция. В момента поръчките и цените към българските производители продължават да спадат, а бъдещето на целия бранш е притеснително.

Традиционният за страната отрасъл формира близо 11% от общия износ на страната и създава около 12% от добавената стойност в индустрията и е от съществено значение за формирането на брутният вътрешен продукт на България. В търсене на възможности за съживяване на индустрията, БАТОК организира онлайн конференцията, за да повдигне диалога за значимостта на сектора, в който са заети близо 100 000 души.

Част от мерките, които предлагат от асоциацията, е родните производители в сектор „Текстил облекла и кожи“ да бъдат подпомогнати, като им се възлагат повече държавни поръчки. Какви други искания има браншът и как може той да бъде подкрепен ще бъде обсъдено по време на събитието. Официалните гости в конференцията ще представят какви мерки и програми са разработени до момента на държавно ниво, както и каква помощ е планирана конкретно към индустрията. Сред участниците със следните теми са:

- Яна Топалова, зам.-министър на икономиката – предстоящи схеми за подпомагане на бизнеса по ОП „Иновации“ и „Конкурентоспособност“;
- Лазар Лазаров, зам.-министър на труда и социалната политика – бъдещето на мярката 60/40; мерки по ОП „Развитие на човешките ресурси“ 2021 – 2027;
- Васил Велев, председател на УС на Асоциацията на индустриалния капитал в България – ролята на бранша за социално-икономическото развитие на страната от гледна точка на национално представителна работодателска организация;
- д-р Бойко Таков, изпълнителен директор на Изпълнителната агенцията за насърчаване на малките и средни предприятия – информация за дейността на агенцията в подкрепа на българския бизнес и инициативата „Доверете се на българското“;
- Драгомир Николов, изпълнителен директор на Агенцията по заетостта и Татяна Пашинова, зам.-изпълнителен директор на агенцията – мерки по закона за насърчаване на заетостта и включването на мярка, която да поеме транспортните разходи на персонала на фирмите.

В онлайн конференцията „Криза и перспективи в сектор Текстил, облекло и кожи“ можете да участвате чрез платформата ZOOM на следния линк <http://bit.ly/30cQEg8>. Тя ще бъде и паралелно излъчена на [Facebook](#) профила на БАТОК.

ДНЕВЕН РЕД НА

ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИЯ „КРИЗА И ПЕРСПЕКТИВИ В СЕКТОР ТЕКСТИЛ, ОБЛЕКЛО И КОЖИ“

14.00 – 14.05 Официално откриване на конференцията

14.05 – 14.15 Доклад на БАТОК – Йордан Беловодски, изп. директор на БАТОК

14.15 – 15.00 Презентации на официалните гости:

- Яна Топалова, зам.-министър на икономиката;
- Лазар Лазаров, зам.-министър на труда и социалната политика;
- Васил Велев, председател на УС на Асоциацията на индустриалния капитал в България.

- д-р Бойко Таков, изпълнителен директор на Изпълнителната агенцията за насърчване на малките и средни предприятия;
- Драгомир Николов, изпълнителен директор на Агенцията по заетостта и Татяна Пашинова зам.-изпълнителен директор на агенцията;

Важни обществено-икономически и политически теми

БНТ

✓ България продължава да работи за синхронизиране на проектите по "Три морета" с ЕС

Инициативата "Три морета" се утвърждава като ценен инструмент за постигане на икономически растеж и ускорено социално и икономическо сближаване между Източна и Западна Европа. Активната ангажираност на Европейската комисия ще допринесе за постигане на тази цел, заяви президентът Румен Радев по време на среща на "Дондуков" 2 с Цветан Кюланов – изпълняващ длъжността ръководител на Представителството на ЕК у нас.

Европейската комисия е сред стратегическите партньори на "Три морета", наред със САЩ и Федерална република Германия. Държавният глава посочи, че като ротационен председател на инициативата България ще продължи да работи за синхронизиране на проектите по "Три морета" с политиките на ЕС.

"Регионалната инициатива "Три морета" допринася за преодоляването на съществуващите инфраструктурни различия и способства за интеграцията на 12-те европейски държави от региона със Западна Европа, което прави целия Европейски съюз по-силен", посочи Румен Радев. Той покани представител на ЕК на най-високо ниво да участва в предстоящата среща на върха в София.

Изпълняващият длъжността ръководител на Представителството на Европейската комисия у нас Цветан Кюланов припомни изразената от изпълнителния заместник-председател Маргрете Вестегер подкрепа на Комисията за "Три морета" и изтъкна напредъка по развитието на инвестиционния фонд на инициативата. Той посочи възможностите за сътрудничество, визирайки синхронизирането на проекти в рамките на инициативата "Три морета" с приоритетите, заложи в Плана за възстановяване и устойчивост на ЕС.

✓ Заведенията са против нови ограничителни мерки

Заведенията против ново затваряне. Вчера излезе позиция на Българската асоциация на заведенията, в която става ясно, че браншът не желае по-строги мерки или въвеждането на такива дори и на локален принцип.

Останахме учудени, че едва ли не пет дена след отварянето отново се заговори за рестрикции при положение, че ние за девет работни дни, тук на бул. "Витоша" специално имаме 11 протокола от РЗИ, където не е установено нито едно нарушение, с изключение на една здравна книжка.

Това обясни в "Денят започва" председателят на Българската асоциация на заведенията Ричард Алибегов.

По думите му, браншът спазва всички препоръки, описани в заповедта. А и хората са се върнали по заведенията, което означава, че се чувстват в безопасност.

"Много странно, че се говори в едно изречение за нарастващите бройки и заведенията при положение, че миналата седмица самият здравен министър каза, че затваряне не е решение", припомни Алибегов.

В момента заведенията работят с намалено работно време до 23.00 ч. и на 50% капацитет.

Според Алибегов, не е по-лесно да се затвори един бранш, вместо да се контролира. Всяка следваща рестрикция ще е пагубна за бранша - категоричен беше той.

"Много опасно нещо чухме вчера, че е дадена власт на РЗИ-тата по райони да предприемат затваряния, ако е нужно. Това нещо го имахме октомври месец и Министерството на труда и социалната политика и Министерството на икономиката тогава казаха, че при локални затваряния не могат да организират помощ нито за бизнеса, нито за работещите", коментира Алибегов.

По думите му, половината от кандидатствалите са получили помощ за декември и януари, а другата половина все още чака за тази помощ.

✓ Туристически организации искат отмяна на PCR тестовете

Отмяна на PCR тестовете за пътуващи с цел туризъм от 15 април 2021 г. Това поискаха официално чрез писмо до вицепремиера и министър на туризма Марияна Николова от Варненска туристическа камара и Бургаска регионална туристическа камара.

Писмото е подписано от председателя на УС на БРТК Иван Иванов и от председателя на УС на ВТК Илин Димитров.

✓ Хакнаха Фейсбук страницата на Министерството на отбраната

Фейсбук страницата на Министерството на отбраната "Bulgarian Armed Forces" е компрометирана от хакерска атака. Това съобщават от пресцентъра на министерството.

Възможно е в профила да се появят материали, за които Министерството на отбраната не носи отговорност. Предприети са действия за възстановяване на защитата на страницата.

✓ **Красимир Вълчев: Засега няма решение за общо затваряне на училищата**

Засега нямаме решение за общо затваряне на училищата, възможно е такива мерки да бъдат взети в най-критичните области. Това заяви министърът на образованието Красимир Вълчев.

"Надяваме се и благодарение на ваксинацията и спазването на мерките да не се налага ново затваряне на училищата. Имаме деветокласници и шестокласници, които в последната една година, са учили общо 30 дни в училище", продължи Вълчев.

Образователният министър каза, че 90 процента от учителите, които са заявили желание да бъдат ваксинирани, вече са получили поне една доза ваксина.

"В момента 360 са децата, при които е установен коронавирус. В сферата на образованието няма голям брой заразени в сравнение с есента", каза още той.

✓ **СУ се изкачи в класация на световните университети заради програмата си по физика и астрономия**

Повод за гордост - Софийският университет се изкачи в престижна класация на висшите учебни заведения в света заради програмата си по Физика и астрономия. Признанието дойде в седмицата, в която българинът, завършил този факултет - Трифон Трифонов, откри нова близка до Земята екзопланета.

Физическият факултет отдавна е забелязан от хората, които подреждат класацията. Но тази година стъпалото е най-високо. На въпросът защо във факултета имат бърз отговор.

"Нивото на преподаване и съответно на изискване от студентите и второто нещо е качеството на преподавателите", каза деканът на Физическия факултет на СУ проф. Георги Райновски.

В нашия факултет вратите са много широко отворени за вход, но изходът е много тесен.

Затова някои специалности имат само четирима студенти. Нещо, което едва ли се е случвало в големите европейски университети, но тук се оказва плюс.

"Там, ако говорите с професора, който ви преподава веднъж в семестъра за 10 минути, се чувствате щастлив. Докато тук непосредственият контакт между професор и студент е гарантиран на ежедневна база", каза деканът на Физическия факултет на СУ проф. Георги Райновски.

Колко ще влязат не е правилният въпрос тук. Важният е какви ще излязат.

"Ще бъдат нашите бъдещи наследници. Ще провеждат научни изследвания в България и по света", каза деканът на Физическия факултет на СУ проф. Георги Райновски.

Такова е желанието и то е сбъднато. Един от излезлите от този факултет вече стигна далеч - не извън границите на страната, а извън границите на Земята, като откри най-близката екзопланета.

"Изключително рядко явление е да се намери такава планета, които правилните орбитални и физически свойства", каза астрономът в Института по астрофизика "Макс Планк" д-р Трифон Трифонов.

В следващите няколко години със сигурност ще чуваме повече и повече за тази планета и тепърва ще чуваме добри новини, бих казал.

А в университета, от който е тръгнал, вярват, че ще чуваме повече и повече за Трифон.

"Винаги съм се чувствал вкъщи, когато посещавам колегите и преподаватели от Физическия факултет на СУ", каза астрономът в Института по астрофизика "Макс Планк" д-р Трифон Трифонов..

И ако някой чуе разговор в коридорите на този факултет, той едва ли ще е за класацията. Ще е за малкото, но ценни студенти, които стигат далеч. Тук те са най-високото стъпало.

✓ **РЗИ-тата решават сами къде в страната ще работят фитнеси, молове и заведения**

Здравният министър Костадин Ангелов дава свобода на директорите на регионалните здравни инспекции в страната да налагат ограничения по свой избор.

В пост до директорите той уточнява, че те могат да затварят молове, заведения, фитнеси, училища и всичко, което е необходимо, а той ще ги подкрепи.

Ресторантьорите и съдържателите на фитнеси обаче следят внимателно и напрегнато ситуация и вече реагираха превантивно срещу всякакви нови ограничения.

Министър Ангелов съобщи, че се дават права на директорите на РЗИ, но предупреди, че не трябва да се бърза, а да се взимат добре обмислени решения. Той обобщи, че няма мерки, които не биха били въведени при нужда и прочете своя пост до директорите.

"Всички директори на РЗИ, имате пълната свобода. Да приложите всички необходими мерки, които считате за необходими, без да се колебае. Можете да затваряте ресторанти, молове, училища, фитнеси и спорт, всичко което е необходимо. Аз съм зад вас, ще се справим", каза министърът на здравеопазването Костадин Ангелов.

От сдружението и асоциацията на заведенията у нас реагираха на идеите на Националния оперативен щаб за ново затягане на мерките заради ръста на заразените с коронавирус. От бранша припомниха, че и в момента заведенията работят на 50% от капацитета си и с работно време до 23 часа.

"Заведенията нямат никакво отношение към заболяемостта. Това стана ясно още през есента, когато затвориха нощните заведения, а броят на заразените продължи да нараства. Ако някой има желание, просто да закрие българските заведения и работата на 500 хиляди души, просто да излезе и да го каже ясно: ние не искаме в България

да има заведения, не искаме в България да се трудят младите хора", каза Евгени Зумпалов от Сдружението на заведенията.

Нагласите за предстоящо затваряне на фитнеси и спортни зали предизвика безпокойство сред бранша. В отворено писмо от асоциацията за здраве и фитнес заявиха, че това е абсолютно неприемливо и необосновано.

"Изследванията показват, че процентът на заразените в местата за спорт фитнес центрове зали за групови занимания е извънредно малък", каза Радка Чернева от Асоциацията за здраве и фитнес

За съжаление след предишните две затваряния има редица места за спорт и фирми, които фалираха и няма да успеят да подновят работа. А след евентуално ново затваряне се опасявам, че техният брой ще бъде още по-голям.

От браншовата фитнес асоциация искат спешна среща със здравния министър Ангелов и го канят произволно да посети спортни центрове и да се запознае със строгите противоепидемични мерки, въведени там.

✓ Нови мерки в някои областни градове - какви са те?

Плевен

Рекордът по брой заразени за 9.03 беше отчетен в Плевенска област. За изминалото денонощие положителните проби там са 154, а заболелите са 553 на 100 000 души население.

Какви мерки влизат в сила в Плевенска област?

- **Задължителни маски** на пазари, тържища и места, където се очаква струпване на хора.
- Болниците са задължени да отделят **15% от леглата си за Ковид-пациенти**, а не 11%, както беше досега.
- **СТОП** на плановия прием и плановите операции.

Кюстендил

Една от най-засегнатите от коронавируса области у нас - заразените са 538 на 100 000 души население. Местният щаб обаче отчита спад на броя хора, търсещи помощ в болницата. Вероятно това е и причината Щаба в Кюстендил да направи стъпка назад в мерките:

- **Отпадна** задължителното носене на маски на открито

Бургас

Заболеваемост: 496 на 100 000 души, но не числото е единственото, което тревожи Щаба в тази област.

„Това, което забелязваме като тенденция, като заболеваемост, е че новият британски щам, който е над 90% вече, преобладаващ в област Бургас, а и не само, свали възрастта. **Боледуват по-млади хора**. Наново линейките започнаха да влизат във вашите обективи и започнаха да пълнят болниците“, каза д-р Георги Паздеров, директор на РЗИ-Бургас.

От днес Бургаска област взима нови по-сериозни мерки:

- **Маските на открито** стават задължителни.
- Разкриват се допълнителни легла в Ковид-отделенията.

Обмисля се учениците от 5-ти до 12-ти клас преминават на онлайн обучение.

Шумен

Мрачен рекорд за местната болница, която се грижи за 197 болни от COVID-19. Заболеваемостта в тази област достигна 456 на 100 000 души. Последваха и по-строги мерки:

- **Онлайн обучение** за учениците от 5-ти до 12-ти клас.
- Заведенията работят **до 22 часа**.
- По-строги мерки в магазините:

Да ги принудим да направят такава организация, че да пускат клиенти в **магазина само с количка, а броят на количките да бъдат ограничени като бройка**, така че да не надвишават определения лимит в заповедта на министъра на здравеопазването за отстояние между хората, каза областният управител на Шумен проф. Стефан Желев.

Сливен

Наплив от новозаразени във Военната болница в града. Местата там са изчерпани. 333 заболели на 100 000 души.

- **Отменен е плановият прием** и плановите операции във всички болници в областта, с изключение на болницата за рехабилитация в Котел, както и дейностите по ражданията в болничните заведения.
- В ход е информационна кампания за ползите от имунизацията.

Ямбол

И тази област е оцветена в червено, заради заразата. Заболеваемостта е 298 на 100 души. Ковид реанимацията в МБАЛ „Свети Пантелеймон“ е с изчерпан капацитет.

- Отменен е **плановият прием, плановите операции и свижданията** в болниците до 21.03.2021 г. От утре (10.03.2021г.) за една седмица пациенти с необходимост от спешна коремна хирургия, без симптоми за ковид инфекция ще бъдат пренасочвани от областната болница към частната клиника „Свети Йоан Рилски“.
- **Отменят повечето събития**, предвидени в програмата на започващия в петък традиционен маскарален фестивал „Кукерландия“. В програмата остават присъствено или онлайн предимно изложби и възпроизвеждане на обичаи при които струпването на хора е ограничено.

✓ Бизнес средата у нас година след началото на пандемията

За бизнес средата в България след пандемията и за това защо поскъпват биткойните, в студиото на ["Денят започва"](#) дискутираха Владимир Сиркаров, икономист от Съвет по икономически и публични политики, и Владимир Драмалиев, директор на фондация "Битхоуп".

2020 година е безпрецедентна с множеството кризи - здравна, икономическа и социална в едно. Доста бизнеси бяха административно затворени. Ресторантьорите, хотелиерите, туристическият бранш като цяло беше сериозно ударен в отделни периоди от годината. Това посочи Владимир Сиркаров.

Той коментира, че търговията беше ударена сериозно, особено при първата вълна, когато имаше затваряне на цели държави. Доста вторични бизнеси също бяха ударени. От удара върху ресторантьорския бизнес пострада търговията на едро, малките фермери, които работят за хотелиерските комплекси.

Владимир Драмалиев посочи, че се наблюдава покачване на броя на онези, които решиха да търгуват с криптовалута. Нараства броят на трейдърите - хора, които търсят алтернативни начини да припечелят. Много от тях се насочват към дигиталните пари. Опитват се да набавят допълнителна информация, да разпознават различни технически индикатори. Това, разбира се, не е просто и над 80% от трейдърите губят пари.

Драмалиев обясни, че при криптовалутите дори не е необходимо да се търгува толкова. Достатъчно е било да се закупи определена валута и да се изчака една година. Грешката е, че повечето хора се впускат в едни действия по покупки и продажби, които невинаги са доходоносни.

Той допълни, че криптовалутата може да се обърне в реални пари и да се използва за разплащания при всеки един търговец.

Криптовалутите са подразделение на IT сектора, където хората в момента се насочват, тъй като това е сфера, която е прогресивна и се развива.

Сиркаров отбеляза, че по време на кризата технологичният сектор отчете сериозни повишения. Гейминг индустрията отчита и в момента сериозно развитие и растеж. От своя страна, платформите също повишиха приходите си.

Медицинският сектор, фармацевтиката безспорно имат печалби. Психологическият елемент, свързан със страха и презапасяването на много места по света, води до по-голямо закупуване на лекарства и други консумативи като маски и т.н., обясни Сиркаров.

Той каза, че постепенно българинът започва да повишава финансовата си култура и посъветва, ако някой има излишни пари, определена сума от тях да се задели в налични пари. Полезно и с перспектива за доходност е закупуването на инвестиционно злато, сребро и акции на златодобивни компании.

Вижте целия разговор във [видеото](#).

✓ САЩ и ЕС възобновяват сътрудничеството си в областта на климата

САЩ и ЕС възстановяват диалога и сътрудничеството си в областта на климата и опазването на околната среда. Това потвърди специалният пратеник на САЩ по въпросите на климата Джон Кери, който вчера бе на посещение в Европейската комисия в Брюксел.

"Намираме се в климатична криза, но тя е и най-голямата възможност от времето на индустриалната революция да обновим икономиките си", каза Кери при срещата си с Франс Тимерманс - еврокомисаря, който отговаря за Зеления пакт.

Кери изрази надежда на срещата на ООН за околната среда в Глазгоу през ноември светът да се обедини в усилията си в опазването на природата.

"Ние нямаме по-добър партньор от нашите приятели в Европейския съюз. Важно е да обединим усилия си - това е нещото, което ще обсъждаме днес - защото никоя страна не може да се справи сама с тази криза. Трябва да се включат всички държави, правителства, граждански общества, общности, нации, частния сектор. Ще бъдат необходими трилиони долари или евра за опазването на околната среда", каза специалният пратеник на САЩ по въпросите на климата Джон Кери.

✓ Преброяване в Скопие: Колко ще се определят и като българи?

Колко българи живеят в Република Северна Македония? Очаква се преброяване да покаже. Въпреки че десетки хиляди жители в югозападната ни съседка имат български паспорти, официално - едва 1417 души са заявили българска етническа принадлежност на последното преброяване през 2002 г.

Колко са живеещите в Република Северна Македония, които се самоопределят като българи? Това е един от въпросите, на които ще отговори преброяването в Скопие от 1 до 21 април. Последното преброяване в Република Северна Македония е отпреди 19 години, през 2002-а.

Тогава едва 1417 души са се определили като българи, или 0,073% от населението.

Въпреки че по различни оценки през годините между 70 и 120 000 души са с двойно гражданство: македонско и българско. Илиян Стояновски е един от тях и смята, че едва 5000 ще се впишат като българи.

"Хората, които взимат българските паспорти в Македония, 95% не се чувстват като българи, а ги взимат заради икономически интереси", каза Илиян Стояновски .

Илиян е завършил и живее в България. Преследван е заради българските си убеждения в Скопие. Вече е успял да се впише в преброяването като българин. "Настроението е много зле към нас. Враждебно даже, бих казал", споделя Илиян Стояновски.

Много от българите, които биха искали да се впишат като такива, обаче, няма да го направят.

"Върви един натиск от страна на вече обявените преброители хората да не се декларират като българи и най-вече натискът е да не декларират езика си като български", обясни доц. Спас Ташев, Институт за изследване на населението и човека, БАН.

На този фон властите в Скопие дават гаранции, че преброяването не е политически инструмент, че всички са свободни да се впишат, както желаят. Едно е ясно, обаче: че то ще покаже и процентът на албанското население.

Зоран Заев, министър-председател на Република Северна Македония заяви: "Пописот не е само операция, која треба да даде слика за етничката состојба во земјата".

Стево Пендаровски, президент на Република Северна Македония заяви: "Престойниот попис ќе не соочи со нашите најголеми стравови".

Албанците вече заявиха, че ако са под 20%, няма да признаат резултатите от преброяването.

БНР

✓ Изтича срокът за деклариране на произхода на средствата за предизборните кампании

Днес изтича срокът, в който участниците в парламентарните избори трябва да декларират пред Сметната палата произхода на средствата за предизборната си кампания.

Трябва да се посочат имената на дарителите - независимо дали са физически или юридически лица, ако сумата надхвърля една минимална работна заплата.

Участниците във вота трябва да оповестят и имената на социологическите и пиар агенции, с които работят.

Всяка настъпила промяна се съобщава в Сметната палата в срок от 7 дни.

✓ Прокурорската колегия на ВСС ще обсъди казуса с кандидатите за европейски делегирани прокурори

Прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет ще обсъди писмо от европейския главен прокурор Лаура Кьовеша, с което се изисква допълнителна информация за българските кандидати за европейски делегирани прокурори.

За такова писмо съобщиха точно преди седмица пред „Хоризонт“ от пресцентъра на Европейската прокуратура.

На 13 февруари - след няколкодневно изслушване, Прокурорската колегия избра шестима прокурори, трима следователи и един съдия за делегирани европейски прокурори, които да работят по дела от компетентността на Европейската прокуратура.

Според изданието „Юрактив“ от [офиса на Лаура Кьовеша са имали забележки има към седем от десетте предложени български магистрати](#).

От пресцентъра на българския съдебен кадрови орган обаче не съобщават за забележки, а само за изискана допълнителна информация.

В края на миналата седмица в кратко прессъобщение от Прокурорската колегия обявиха, че в писмото от Лаура Кьовеша високо е оценено навременното изпълнение на ангажиментите в процеса по подбор на европейски делегирани прокурори и че процедурата все още не е финализирана.

✓ "Рестартирай Европа" с развитие на индустриалните зони

Репортаж на Неда Велкова

Страните от ЕС имат срок до 30-ти април да изпратят на ЕК националния си план за възстановяване от Ковид – пандемията. През февруари България представи втори преработен вариант на плана, който е на стойност над 14 милиарда лева и залага ръст на БВП до 25-та година от 21,7 процента и намаляване на безработицата до 3,5 на сто.

Един от стълбовете в Плана са инвестициите в иновации, образование и икономическо развитие. За него са предвидени близо 26 на сто от бюджета му като очакванията са икономиката ни от работеща на ишлеме да се базира на знанието и иновациите. За да стане индустрията ни интелигентна, се предвижда публична подкрепа за развитие на индустриалните паркове и подобряване на инфраструктурната им свързаност като за целта ще се създаде фонд от 490 милиона лева.

Тракия икономическа зона, създадена край Пловдив, е сред добрите примери за публично – частно партньорство в Източна Европа с привлечените през последните 20 години 3 млрд евро инвестиции, 180 компании и хиляди работни места. В момента се работи по проект Консорциум Въглеродно неутрални индустриални паркове, като целта е развиване на зелено производство и постигане на целите на ЕК за намаляване на въглеродните емисии до 2030 година, а до края на 22-ра година фирмите в индустриалната зона ще ползват зелена енергия, каза изпълнителният й директор Пламен Панчев:

За развитието на Тракия икономическа зона допринася и Красимир Петков, бизнесмен, който 30 години се занимава с роботика в САЩ и България, и в момента в неговия завод в Пловдив се асемблират първите в страната електрически камиончета. Петков е категоричен, че България трябва да инвестира в модерни производства и в знанието за тях.

И икономическият анализатор Петър Ганев смята, че икономическите центрове трябва да бъдат моторите на индустриалното развитие в страната като едновременно с това се преодоляват дисбалансите между отделните райони и като цяло между Север и Юг. Според него страната ни трябва да преосмисли привличането на повече средства от Плана за възстановяване през тази и следващата година, когато щетите от ковид – пандемията ще бъдат най- големи.

✓ Свиване на европейската икономика в края на 2020 г. заради новия Covid локдаун

Икономиката на еврозоната се сви през четвъртото тримесечие на 2020 г. по-силно от предходната оценка с оглед на рязко намалелите потребителските разходи заради въведените по това време нови строги противоепидемични мерки и локдауни в Европа.

Брутният вътрешен продукт на еврозоната се понижи през последното тримесечие на миналата година с 0,7% спрямо третото тримесечие, когато отбеляза силен ръст от 12,5% след срив с 11,6% през второто тримесечие в резултат на първоначалния шок от коронавирусната пандемия през миналата пролет. Предходната оценка на Евростат отчете свиване на БВП с 0,6 на сто.

Спрямо последните три месеца на 2019 г. БВП на 19-те членки на единния валутен блок се понижи с 4,9% (при предходна оценка за спад с 5,0%) след свиване с 4,2% през третото тримесечие на 2020 г. и с цели 14,6% през второто.

В рамките на целия Европейски съюз брутният вътрешен продукт през четвъртото тримесечие на изминалата година се понижи с 0,5% спрямо третото тримесечие, когато скочи с 11,6%, следвайки срива с 11,2% през второто тримесечие на 2020 г. Предходната оценка на Евростат беше за понижение на БВП с 0,4 на сто.

Спрямо година по-рано БВП на ЕС се понижи през последното тримесечие с 4,6% след свиване с 4,1% през третото тримесечие и с цели 13,8% през периода април - юни 2020 г. Последваните данни на европейската статистика са по-добри от предходната оценка за икономически спад от 4,8 на сто.

Данните на Евростат показват, че през последното тримесечие на 2020 г. най-солиден растеж на тримесечна база отбеляза икономиката на Румъния (повишение с 4,8%), следваната от Малта (с 3,8%), Хърватия (с 2,7%) и Гърция (с 2,7%).

С растеж на БВП на тримесечна база от 2,2% в края на 2020 г. България се нарежда след тези четири страни членки на ЕС. Спрямо година по-рано всичките страни членки отбелязаха спад през четвъртото тримесечие (с изключение на Люксембург, където БВП нарасна с 1,4%), като по този показател България се намира в златната среда с понижение на БВП от 3,8 на сто.

Според Евростат БВП на еврозоната се сви през цялата 2020 година с 6,6%, а в рамките на ЕС с 6,2 на сто спрямо 2019 г. В същото време трудовата заетост през четвъртото тримесечие се повиши в еврозоната с 0,3%, а в целия ЕС с 0,4% спрямо предходните три месеца, когато се повиши съответно с 1,0% и с 0,9%. Спрямо четвъртото тримесечие на 2019 г. трудовата заетост в еврозоната се сви през периода октомври - декември 2020 г. с 1,9% и с 1,6% в рамките на ЕС.

Според Евростат заетостта в България се сви през четвъртото тримесечие с 0,4% след понижение с 0,5% през третото, докато спрямо година по-рано отбеляза спад с 1,9% след понижение с 2,6% през периода юли - септември на 2020 г.

✓ **ЕП иска компаниите-вносители в ЕС да плащат "въглеродна" такса от 2023 година**

Компаниите-вносители в Евросъюза да плащат "въглеродна" такса от 2023 година, предлага Европейският парламент. Това съобщи агенция Ройтерс.

Вносителите ще плащат за неблагоприятния ефект на продуктите им върху околната среда. По този начин компаниите, базирани в Евросъюза, ще бъдат компенсирани за разходите, на които са подлагани за изпълнение на европейските екологични стандарти, и ще бъде предотвратено изнасянето на бизнеса им от Европа.

Очаква се Европейската комисия да излезе със собствени предложения по проблема през юни.

✓ **ЕС прие 2 млрд. евро френска финансова помощ за засегнатите от Covid фирми**

Във вторник Европейската комисия потвърди, че е одобрила фискален пакет на стойност 2 милиарда евро, чрез който да се помогне на френските компании, засегнати от пандемията Covid-19, да покрият своите фиксирани разходи.

"Много френски компании претърпяха значителен спад в приходите си поради ограничителните мерки, които Франция трябваше да предприеме, за да ограничи разпространението на коронавируса", коментира европейският комисар по конкуренция Маргрете Вестагер.

"Продължаваме да работим в тясно сътрудничество с държавите членки, за да намерим работещи решения за смекчаване на икономическото въздействие на коронавирусната пандемия в съответствие с правилата на ЕС", допълни тя.

По-рано през деня френският министър на икономиката и финансите Брюно Льо Мер заяви, че способността на страната му да се възстанови от продължаващата криза може да представлява изненада за останалата част от еврозоната.

✓ **Брюно Льо Мер: Френският капацитет за икономически отскок може да изненада еврозоната**

Капацитетът на Франция за икономически скок може да бъде изненада за останалата част от еврозоната, заяви във вторник министърът на икономиката и финансите на страната Брюно Льо Мер.

По време на интервю за телевизия France 2 Брюно Льо Мер прогнозира, че икономическото възстановяване ще бъде "бързо" и ще настъпи след отпадане на ограниченията, свързани с коронавирусната пандемия.

По-рано този месец той разкри, че правителството възнамерява да подсили възстановяването на френския индустриален сектор, като му бъдат отпуснати още няколко милиарда евро от държавния фискален пакет, целящ справяне с негативните последици от пандемията Covid-19.

Управителят на Френската централна банка Франсоа Вилроа дьо Гало пък прогнозира, че втората по големина икономика от еврозоната вероятно ще отбележи слаб позитивен растеж през първото тримесечие на годината след свиване с 1,4% в края на 2020 г.

Той също така отбеляза, че ако този очакван растеж се запази в рамките на годината, БВП на Франция може да се повиши с 4% в рамките на 2021 г. Според него обаче икономическият растеж на страната може да бъде "поне 5%" и че страната е оставила рецесията зад гърба си.

Междувременно директорът на френската национална здравна служба Жером Саломон заяви във вторник, че правителството не планира да въвежда нови мерки за блокиране в района на Париж.

Саломон обаче предупреди, че здравната система във френската столица остава под значителен натиск поради новооткритите щамове на коронавируса.

От началото на годината броят на регистрираните случаи на Covid-19 в страната е в стагнация, като среднодневната стойност е около 21 000. От началото на пандемията Франция е регистрирала 3,9 милиона положителни случаи на коронавирус и близо 89 000 смъртни случая, свързани с Covid-19.

✓ **Подем на германския износ през януари в резултат на солидна търговия с Китай**

Германският износ отбеляза изненадващо повишение през януари благодарение на солидна търговия с Китай, показват данни на федералната статистика Destatis.

Износът на водещата европейска икономика нарасна през януари на сезонно-коригирана база с 1,4% спрямо месец по-рано, когато се повиши с 0,4% (възходяща ревизия от предишна оценка за по-слабо нарастване с 0,1%), докато очакванията на финансовите пазари бяха за свиване на експорта с 1,2 на сто.

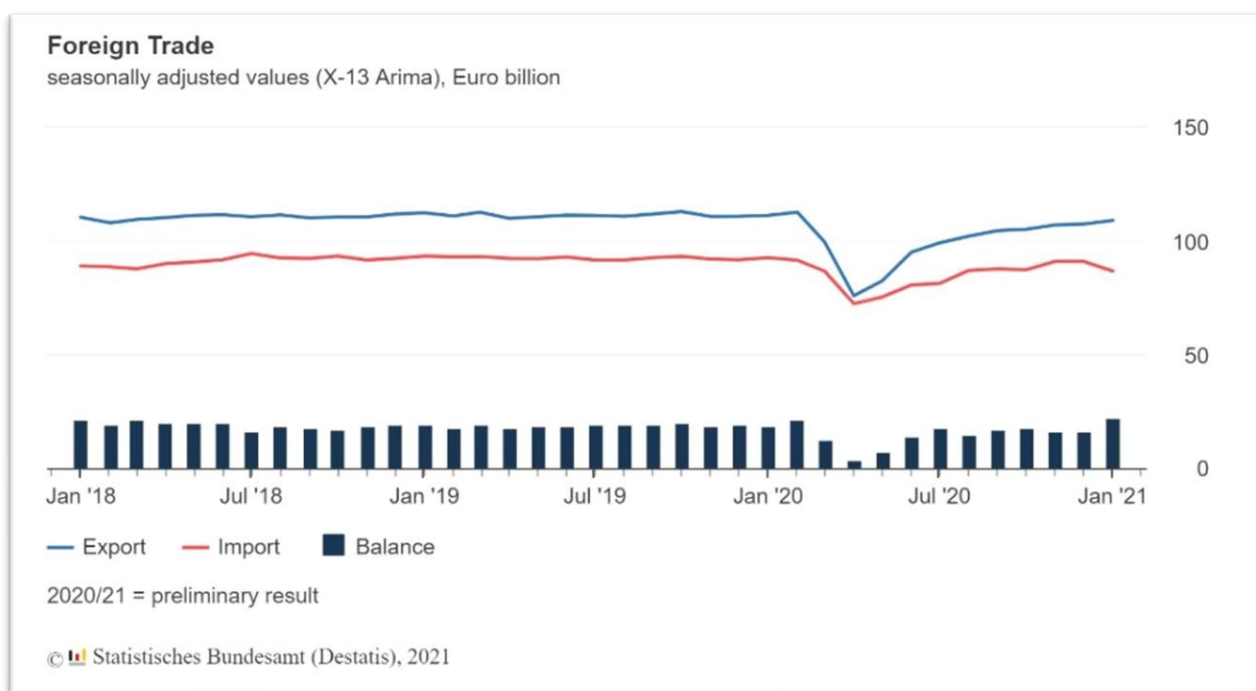
В същото време вносът в Германия се сви през първия месец на годината с 4,7% спрямо декември 2020г., когато отбеляза понижение с 0,1% и при осреднена прогноза за спад с 0,5 на сто.

Спрямо януари 2020 г. германският износ обаче се сви с 8,0%, а вносът с 9,8 на сто.

Destatis отчита намаляване на експорта на Германия през януари с 3,3% и на вноса с 5,2% спрямо февруари 2020 г. - точно месец преди началото на коронавирусната пандемия в страната и въведените тогава за пръв път противоепидемични мерки.

През януари търговският излишък на Германия се сви слабо до 14,3 млрд. евро спрямо позитивен баланс в размер на 15,2 млрд. евро през декември, но при по-малък излишък от 13,7 млрд. евро година по-рано (през януари 2020 г.).

Графики на германския внос, износ и търговския баланс

Износът на Германия за останалите страни членки на ЕС се понижи през януари с 6,0% на годишна база до 54,5 млрд. евро, докато вносът от останалата част на съюза се сви с 5,9% до 44,3 млрд. евро.

Спрямо януари 2020г. немският износ в посока Обединеното кралство пък се срина с 29,0% до 4,3 млрд. евро, докато вносът от Великобритания спад още по-драстично - с 56,2% до 1,6 млрд. евро. Това е ясен знак за негативния ефект от реалното напускане на ЕС от страна на Великобритания от началото на настоящата година въпреки договорените двустранни търговски отношения след Брекзит.

Спад с 6,2% до 8,5 млрд. евро отбеляза и германският износ за САЩ, докато вносът от Съединените щати се сви през януари с 22,8% на сто до 4,7 млрд. евро.

В същото време обаче износът на Германия в посока Китай нарасна през януари с 3,1% спрямо година по-рано, достигайки размер от 7,5 млрд. евро, докато китайският внос във водещата европейска икономика се повиши с 1,1% до 10,5 млрд. евро.

Именно разрастващата се търговия с Китай помогна за изненадващото повишаване на германския износ през първия месец на настоящата година.

✓ „Спутник V“ - ябълката на раздора в ЕС, ще се произвежда в 4 страни в Европа

Първата руска ваксина срещу Covid-19 „Спутник V“ ще се произвежда в Италия, Германия, Франция и Испания. Това обявиха от Руския фонд за преки инвестиции, който финансира създаването на ваксината.

[„Спутник V“ ще се произвежда в Италия](#) от дъщерна фирма на швейцарската фармацевтична компания Adienne Pharma and Biotech, с която Руският фонд за преки инвестиции подписа съответното споразумение.

Планирано е производството да започне през юли, независимо от това дали ваксината получи регистрация на територията на Европейския съюз, или не.

Президентът на Италианско-руската търговска палата Виченцо Трани заяви за ТАСС, че производството и продажбата са два различни процеса. „Ако няма разрешение на Европейския съюз, то има много други страни, където ваксината е нужна“, посочи той.

По-рано ръководителката на Европейската агенция по лекарствата Криста Виртумер-Хохе призова страните-членки да не прибирзват с регистрацията на „Спутник V“, както направиха Унгария и Словакия, а да изчакат становището на агенцията.

Тя сравни с „руска рулетка“ ускорената регистрация на препарата. [От Руския фонд за преки инвестиции поискаха официално извинение](#), а говорителят на Кремъл Дмитрий Песков нарече изказването на Виртумер-Хохе „досадно и некоректно“.

Песков определи също така като „абсурдни и безпочвени“ [американските обвинения, че руското разузнаване стои зад четири сайта](#), които водят информационна кампания срещу произведените в Съединените щати ваксини.

✓ **Полицейски час влиза в сила в Северна Македония**

Полицейски час заради разпространението на коронавируса се въвежда от днес в Република Северна Македония като част от мерките за ограничаване разпространението на Covid-19. Ограничението за движение ще бъде от 22 до 5 часа и се въвежда се за срок от две седмици.

По информация на българското посолство в Скопие вътрешният транспорт функционира в намален режим. Обществените заведения работят до 21 часа, с изключение на тези на летища, бензиностанции и хотели, които работят с редовното си работно време.

От Министерството на външните работи припомнят, че за българските граждани няма ограничителни мерки при влизане в Република Северна Македония.

Няма ограничение и за транзитно преминаване на граждани. Всички гранични пунктове в страната са отворени, както и летищата.

✓ **Камарата на представителите в САЩ гласува икономическия пакет на стойност \$1,9 трилиона**

Камарата на представителите в американския Конгрес се очаква днес да приеме средства за облекчаване на икономиката, пострадала по време пандемията от Covid-19. Мерките на стойност 1,9 трилиона долара предвиждат средства за ваксини, помощи за милиони безработни и плащания от 1400 долара за повечето американци.

Приемането на плана от стимули, който се радва на подкрепа в обществото ще е победа за президента Джо Байдън като за него работата над мерките зае топ приоритет. Демократите, които имат крехко мнозинство и в двете камари на конгреса очакват днес да няма отцепници и проектът да бъде приет.

Пред репортери Нанси Пелоси - председателката на Камарата на представителите, заяви: „Това е забележителен, исторически, трансформиращ нормативен акт, който постига много при унищожаването на вируса и разрешаването на нашата икономическа криза“.

Републиканците са против, като Стив Скалийс обвини демократите във „форсиране на социалистически дневен ред“ за сметка на следващото поколение.

Сенатът вече одобри законопроекта в събота след серия от дебати, при които отпаднаха някои по-либерални предложения в това число увеличаване на минималната работна заплата до 15 долара на час.

Приемането на облекченията се очаква ден преди Байдън да се обърне към нацията по повод една година от влизане в сила на строги мерки заради пандемията, отнела живота на над 520 000 и покосила икономиката.

Милиони продължават да са без работа.

✓ **Русия и Китай подписаха меморандум за създаване на научна станция на Луната**

Правителствата на Русия и Китай подписаха меморандум за разбирателство относно създаването на международна научна станция на Луната, съобщи във вторник главният изпълнителен директор на "Роскосмос" Дмитрий Рогозин.

Според Рогозин споразумението "ще насърчи сътрудничеството за създаване на ракетна система с отворен достъп за всички заинтересовани страни и международни партньори с цел укрепване на научноизследователското сътрудничество и насърчаване на изследването и използването на космическото пространство за мирни цели в интерес на цялото човечество".

В изявлението на "Роскосмос" се посочва, че лунната станция ще бъде проектирана като "комплекс от експериментални изследователски съоръжения, създадени на повърхността и/или в орбитата на Луната" и ще бъде достъпна за използване от други заинтересовани страни и международни партньори.

Русия и Китай ще насърчават международното сътрудничество по проекта и ще предлагат равен достъп на всяка държава, която иска да участва, се посочва в изявлението на "Роскосмос", публикувано на уебсайта на агенцията.

Висшият китайски дипломат Ван И каза: "Това е крайъгълен камък в отношенията между Китай и Русия и по-важното - това е нова отправна точка".

Преди това Китай отправи оферта на Русия за съвместна мисия до Марс, но руският космически кораб, носещ сондата, не успя да излезе от орбитата на Земята и се разпадна над Тихия океан.

Двете страни подписаха през 2017 г. цялостна сделка за провеждане на съвместни изследвания в космоса поне до 2022 г.

[Investor.bg](#)

✓ **България излиза на европейския енергиен пазар на 11 май**

Интегрираният европейски пазар ще даде по-голяма ефективност на търговията и използването на ресурсите

Българската независима енергийна борса (БНЕБ), местните производители, потребители и търговци ще могат да се присъединят към общия енергиен пазар на ЕС в сегмента "Ден напред" на 11 май. Това съобщават от енергийната борса, която е част от активите на Българската фондова борса (БФБ).

В началото на май се предвижда да бъде завършено обединението на енергийните борси на България и Гърция, което ще даде достъпа на страната ни до общия европейски пазар.

"Най-значимото обединение в сектора на енергетиката на ЕС се очаква да бъде напълно завършено до края на годината", коментира изпълнителният директор на БНЕБ Константин Константинов. Тогава ще приключи обединението на пазарите на Чехия, Унгария, Румъния и Словакия, а след това ще бъде направена и връзката между България и Румъния.

Интегрираният европейски пазар в сегмента "Ден напред" увеличава общата ефективност на търговията, като насърчава ефективна конкуренция, увеличава ликвидността и дава възможност за по-ефективно използване на ресурсите за производство в цяла Европа, коментират от Електроенергийния системен оператор (ЕСО) в съобщение.

Решението за обединението на пазара между България и Гърция беше взето на 1 март 2020 година като част от обединението на италианските граници. Предстоят тестове на системата в периода между 16 март и 30 април. Очаква се първите сделки да бъдат сключени на 11 май, а първите доставки да бъдат реализирани ден по-късно - на 12 май.

ЕСО, в качеството си на преносен оператор за българската пазарна зона, и БНЕБ, в качеството си на номиниран оператор на пазарите на електроенергия за България, вече оперират българския пазар в изолиран режим, но в пълно съответствие с процедурите на Междурегионалното свързване на пазарите, като използват активите на ценовото свързване на регионите (PCR) от януари 2016 г.

По време на онлайн церемония, с която отбелязаха 5-тата годишнина от съществуването си, от БНЕБ уточниха, че сред големите предизвикателства за 2021 г. са [пазарните обединения със съседните държави](#).

✓ Пандемията сви производителността на труда в България с близо 2% през 2020 г.

Брутната добавена стойност средно на един зает също намалява с 2%, сочат данните на НСИ

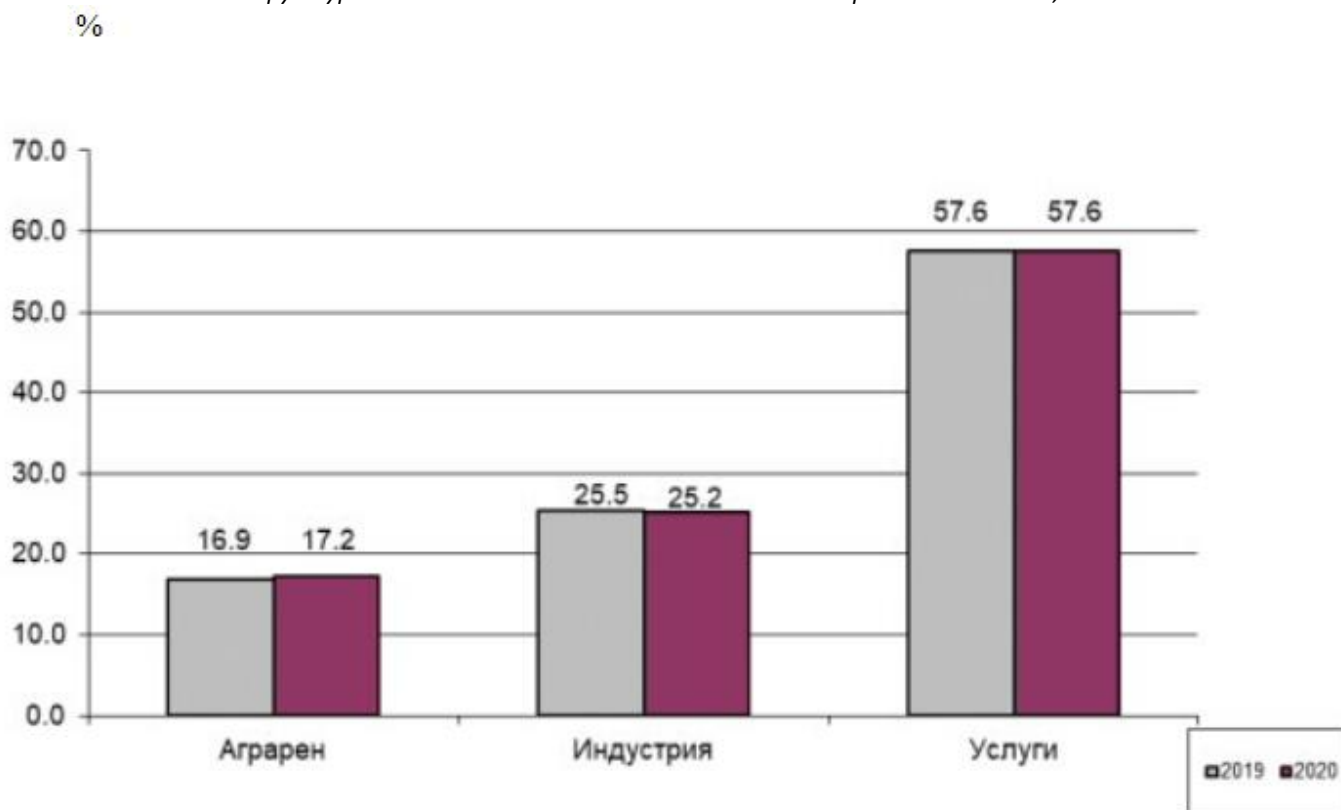
Covid пандемията се е отразила негативно и на производителността на труда в България през миналата година. Разпространението на вируса от пролетта на 2020 година доведе до [рязък спад](#) в производителността, като тенденцията продължи до края на годината под влияние на ограниченията заради блокадите и затварянето на бизнеси, които бяха принудени да освободят временно или постоянно служителите си.

Производителността на труда в България през 2020 година се е свила реално с 1,9% в сравнение с предходната година, показват предварителните данни на Националния статистически институт (НСИ).

През 2020 година заетите лица в икономиката са 3,451 милиона, а общият брой отработени часове е малко над 5,5 милиарда.

Структурата на заетостта по икономически сектори през 2020 г. спрямо 2019 г. показва минимално увеличение на относителния дял на аграрния сектор.

Структура на заетите по икономически дейности през 2019 и 2020 г., НСИ

На едно заето лице се падат 34,360 хил. лева от текущия обем на брутния вътрешен продукт (БВП), като всеки зает създава средно 21,4 лв. БВП за един отработен час.

Брутната добавена стойност (БДС) средно на един зает намалява реално с 2,0%, а на един отработен човекочас се увеличава реално с 0,4% през изминалата година.

По предварителни данни за 2020 г. равнището на производителността на труда в индустриалния сектор е 31,365 хил. лв. брутна добавена стойност средно на един зает и 19,0 лв. за един отработен човекочас.

В сектора на услугите всеки зает произвежда средно 31,942 хил. лв. БДС, като за един отработен човекочас се създават средно 19,6 лв. от текущия обем на показателя. Най-ниска е производителността на труда в аграрния сектор - 6,795 хил. лв. БДС на един зает и 4,7 лв. за един отработен човекочас.

✓ Върховенството на закона се влошава в България на фона на пандемията

В доклад се констатира проблем с свободата на медиите и независимостта и ефективността на съдебната система

България е сред 14 държави в Европейския съюз (ЕС), където се отчита влошаване на върховенството на закона в условията на пандемия. Това се отчита в доклад на Съюза за граждански свободи за Европа, който обобщава данни за 2020 г., подадени от надзорни органи за правата на човека и други неправителствени организации. Докладчик за България е Българският хелзинкиски комитет (БХК).

През миналата година в страната ни, както и в Италия, Испания, Словения и Хърватия, се наблюдава влошаване на средата за работа на медиите, ограничаване на свободата на сдружаване, както и в Германия, Унгария, Ирландия, Словения, сблъсъци на протести и арести на мирни протестиращи, което е отчетено като тенденция и във Франция, Хърватия, Полша, Испания, Словения.

В документа се подчертава още, че продължава да отслабва съдебната система в България, както и в Унгария и Полша.

Непрозрачност и неефективност на съдебната система

В доклада се подчертава, че на практика кариерното развитие, потенциални дисциплинарни производства и други важни решения относно администрирането на съдебната система се концентрират в ръцете на „голямата тройка“ – главния прокурор и председателите на върховните съдилища. Това противоречи на препоръките на Съвета на Европа и получава критиките и на гражданското общество, и на Европейската комисия и Венецианската комисия, но по въпроса не се правят или обсъждат законодателни изменения.

В документа се изразява загриженост и за новата позиция на специален прокурор, който да може да разследва главния прокурор. Експертите имат съмнения за неговата безпристрастност и независимост, още повече, че такава фигура не е предвидена в Конституцията на България.

В доклада се припомня и че през 2019 г. Народното събрание гласува за увеличението на таксите за обжалвания пред Върховния административен съд. За физически лица таксата е 70 лева (близо 11% от минималната брутна заплата и близо 19% от линията на бедността за България през 2021 г.), а за юридически лица – фирми и организации с нестопанска цел, е 370 лева (57% от минималната брутна заплата и почти 100% от линията на бедност за България през 2021 г.). Това ефективно разубеждава хората да преследват съдебен контрол на неблагоприятни решения на административни съдилища от първа инстанция.

Наблюдава се и тревожна тенденция в практиката на българските съдилища относно осъждането на ищци и жалбоподатели в производства за защита срещу дискриминация с такси и разходи.

През юни 2020 г. тогавашният министър на правосъдието - Данаил Кирилов, отхвърли вота за избор на членове в гражданския съвет на Съвет за координация и сътрудничество, който беше предложен от българското правителство като заместител на Механизма за сътрудничество и проверка, посочва се още в доклада.

В документа се дават примери и за проблеми с изпълнение на съдебни решения, вкл. резюмират случая, станал известен като „Осемте джуджета“, в който властите не организираха предаването на асансьорните заводи на Илия Златанов въпреки наличието на съдебни решения.

В доклада се изразява загриженост заради атаките над журналисти в България, като се описват случаите на арестувания и бития по време на антиправителствените протести Димитър Кенаров и нападнатата от привърженици на ГЕРБ Полина Паунова. Един от нападателите на Паунова е идентифициран заради медийния натиск, но след споразумение е осъден на 2 г. условно.

Подчертават се и проблемите със свободата на изразяване, като се дава пример с повдигнатите обвинения срещу председателя на Българския фармацевтичен съюз проф. Асена Сербезова във връзка с предупрежденията ѝ за приближаваща криза с доставките на медикаменти при първата вълна на пандемията. Действията на прокуратурата са широко критикувани и се разглеждат като опит за по-широк натиск и сплашване на обществеността.

Народното събрание на България наскоро прие и някои съмнителни законодателни практики, водещи до значително влошаване на качеството на изменените правни актове. Сред тях е изготвянето на законови актове без публична консултация, честите законови промени чрез поправки в преходни и заключителни разпоредби на други закони, уреждащи напълно различни правни въпроси, формални причини за промени в наказателното законодателство, лошо качество на мотиви и доклад за въздействие на вносителите на законови промени и др.

В доклада се подчертава, че Комисията за защита срещу дискриминация не демонстрира достатъчна независимост, капацитет и правомощия. Няма и прозрачна процедура за подбор на членовете на Комисията, а организациите на гражданското общество нямат никакво влияние върху процедурата.

Отбелязва се и въведеното извънредно положение заради коронавируса, което впоследствие беше променено на извънредна епидемична ситуация, заради която могат да се спират или ограничават различни дейности, да се ограничава движението вътре в страната, да се ограничава влизането в страната.

В документа се подчертава, че по време на извънредното положение бяха временно спрени процесуалните срокове във всички съдебни, арбитражни и изпълнителни производства с изключение на наказателното производство, производствата по европейска заповед за арест и производства, свързани с принудителни мерки. На практика много съдилища започнаха да използват Skype за провеждане на открити съдебни заседания по дела, които не са спрени и не могат да бъдат отложени.

Срив във върховенството на закона в Европа

Демокрацията и върховенството на закона претърпяват тежък удар в голям брой европейски държави на фона на пандемията, посочва се в доклада. Сред най-тревожните констатации са нарастващият натиск върху свободата на медиите и гражданското общество.

Политическият натиск върху медиите достига тревожни равнища в Чехия, Унгария, Полша и Словения. Тормозът и нападенията срещу журналисти също са все по-често срещани.

Констатира се увеличаване на бариерите пред хората, които търсят правосъдие, като ситуацията се изостря заради приетите в страните противоепидемични мерки. Увеличават се опитите в страните, управлявани от правителства с авторитарен характер, за укрепване задържането на власт и ограничаване на критиките към същите правителства. Правителствата в тези страни използват пандемията като оправдание за отслабване на демократичните стандарти, справедливостта и независимостта на правосъдието.

Докладът също така разкрива пропуски в антикорупционната рамка в България, Франция, Унгария, Ирландия и Полша, както и слаби проверки за балансиране на изпълнителните правомощия в няколко държави. Това прераства в нискокачествено законотворчество.

Тласъкът към по-голяма цифровизация на правосъдието е положителна тенденция, която може да помогне за подобряване на ситуацията в страните, където правосъдната система отдавна е под напрежение, например Италия и Испания. Другото положително е, че все повече държави в ЕС се противопоставят на речта на омразата и дезинформацията чрез кампании, макар че някои държави продължават да отиват твърде далеч в опита си да ограничат законната свобода на словото.

✓ ОИСР: Стимулите на Байдън ще насърчат глобалното възстановяване от Covid

Световната икономика ще се разшири с 5,6% тази година, прогнозира организацията

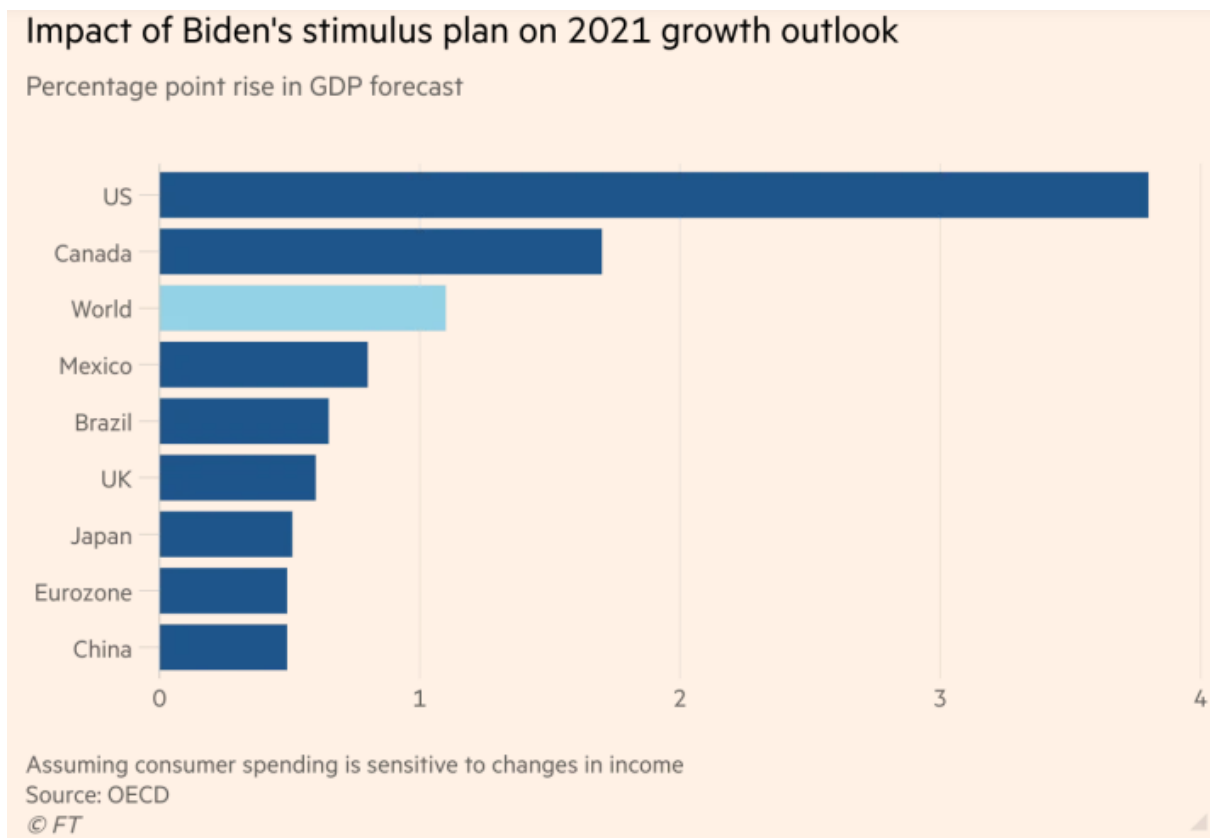
Програмата за стимулиране на икономиката на американския президент Джо Байдън в размер на 1,9 трлн. долара ще засили икономическото възстановяване от пандемията с коронавирус по целия свят, заяви Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), като подобри перспективите си за глобалния растеж.

Базираната в Париж международна организация заяви, че очаква по-силен отскок от миналогодишната историческа рецесия, отколкото прогнозира през ноември, главно поради бързото внедряване на програмите за ваксинация срещу Covid-19 в много страни и увеличаването на разходите за стимулиране в САЩ, пише Financial Times.

Мащабът на плана на Байдън ще добави около 1 процентен пункт към глобалния икономически растеж през 2021 г., казва Лорънс Бун, главен икономист на ОИСР пред изданието.

В резултат на това световната икономика ще се разшири с 5,6% през тази година, прогнозира организацията, което представлява подобрение с 1,4 процентни пункта спрямо прогнозата от ноември.

Законопроектът за стимулиране, известен като Американски спасителен план, е една от най-големите намеси на правителството на САЩ в икономиката от ерата след Втората световна война. Очаква се той да бъде приет във вторник от контролираната от демократите Камара на представителите, след като американският Сенат одобри пакета в събота.

Планът за стимулиране спомогна за забързване на темпа на промяна на световните фондови пазари. Компаниите, считани за бенефициенти от по-силния икономически растеж, като банки и авиокомпани, записват ръстове в цените на акциите, докато бумът на технологичните акции като Netflix и Amazon, които се представиха силно в разгара на кризата с Covid-19, се успокои през последните седмици.

Това също така предизвика рязка разпродажба на пазара на облигации, тъй като очакванията за по-бърз растеж на цените в САЩ бяха повишени. По-високата инфлация прави облигациите по-малко привлекателни, тъй като тя изяжда доходите от ценни книжа с фиксиран доход, които те осигуряват.

Планът за стимулиране на Байдън „се опитва да стартира нов епизод, при който имате по-висок растеж и се отдалечаваме от твърде ниската инфлация“, каза Бун, въпреки че добави, че „би било хубаво“ да видим „малко повече“ от парите, да бъдат похарчени за инвестиции.

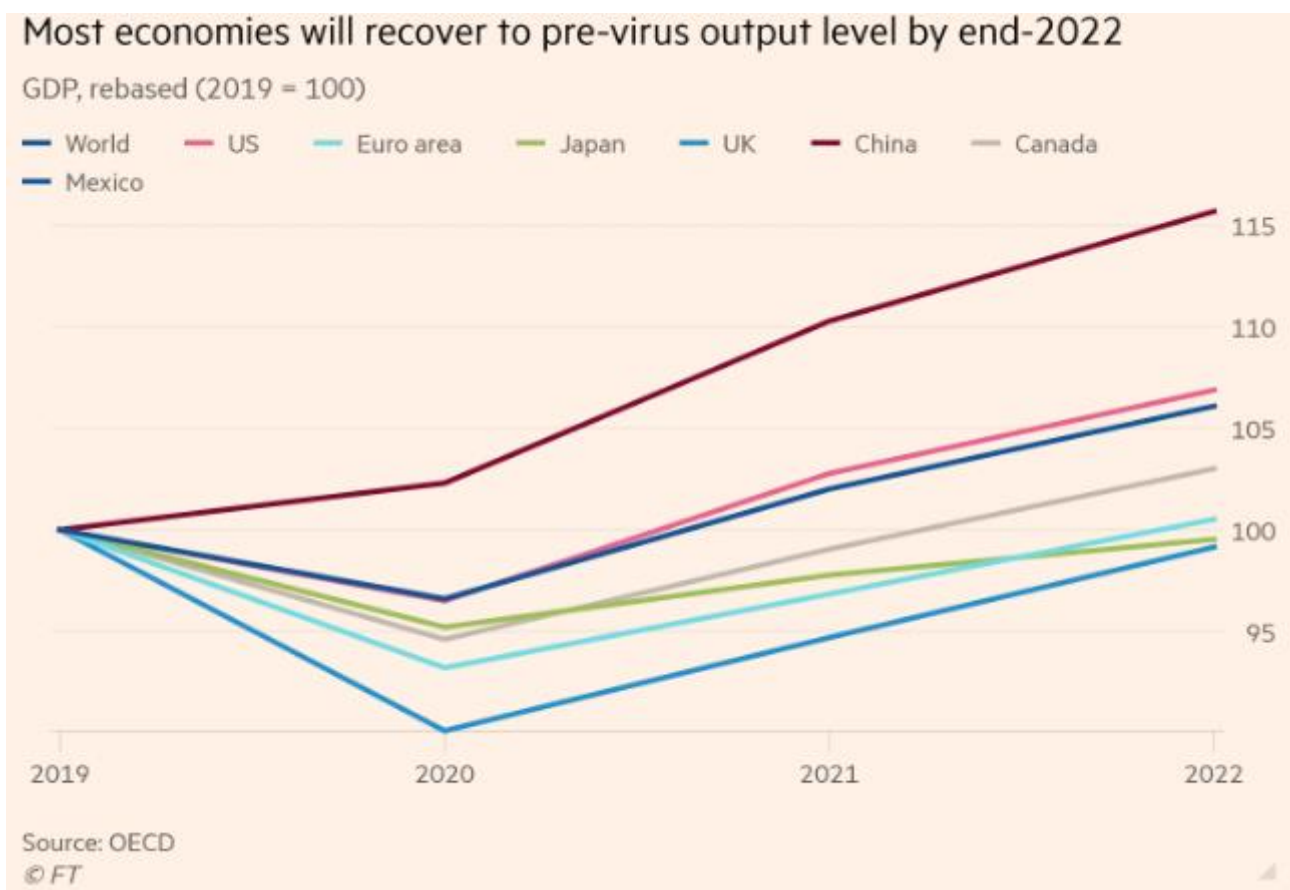
ОИСР значително ревизира очакванията си за растеж на САЩ през тази година - от 3,2% в прогнозите си през ноември на 6,5% сега.

Поради тесните си търговски връзки със САЩ, Канада и Мексико също ще се възползват от стимулите на САЩ, които ще подкрепят растежа им тази година с около 1 процентен пункт в сравнение с прогнозата от ноември, изчислява ОИСР.

В Европа тласъкът ще бъде по-близо до 0,5 процентни пункта, тъй като положителните ефекти от помощите на Байдън ще бъдат частично заличени от изоставането във ваксинационните програми. Това ще забави разхлабването на ограниченията заради коронавируса и ще причини по-дълго главоболие от кризата, предупреждава ОИСР.

„Европа не прави достатъчно за ваксинирането на населението. Страните подкрепят своите икономики и това е много добре, но преди да увеличат съществуващите стимули, те трябва да ускорят ваксинациите и да отворят отново своите икономики“, заяви Бун.

ОИСР ревизира своята прогноза за Обединеното кралство за 2021 и 2022 г. съответно с 0,9 и 0,6 процентни пункта в резултат на успешната им програма за ваксинация.

„Пакетът за стимулиране на САЩ ще увеличи вътрешната инфлация, но не до опасно ниво, каза Бун, защото американският пазар на труда е слаб. Въпреки че ще има „някакъв временен ценови натиск в някои области“, твърди икономистът.

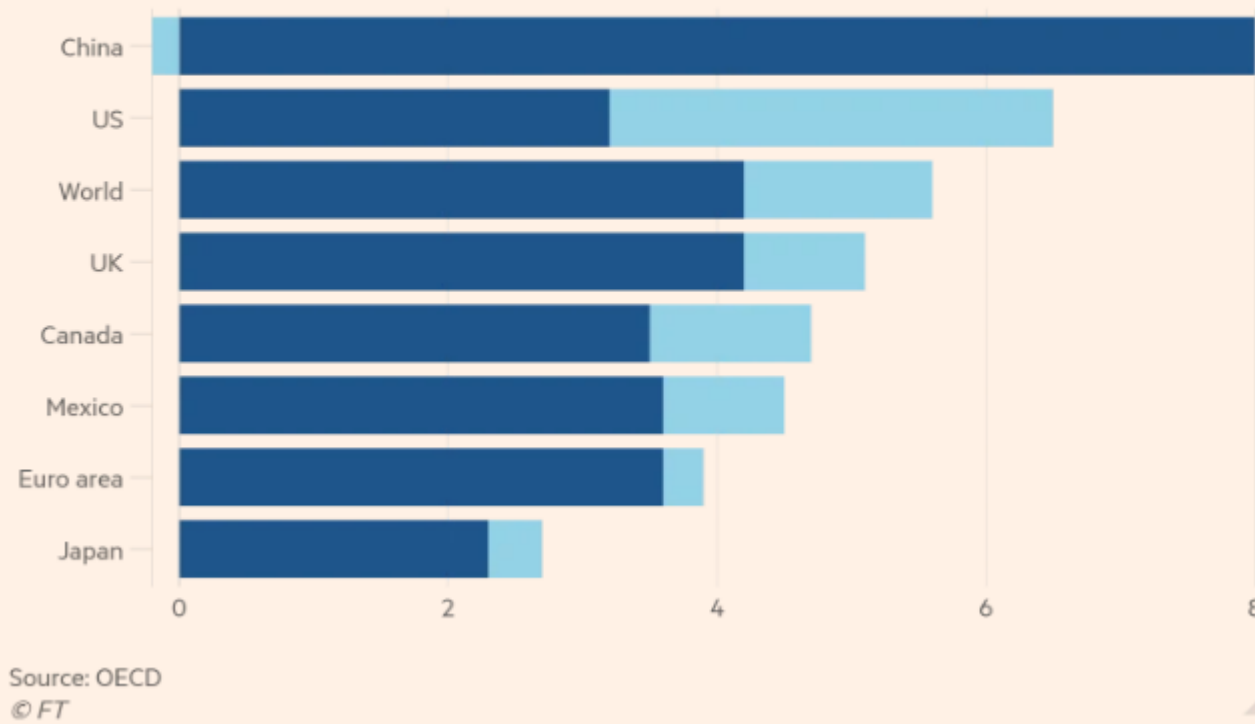
И очакванията на инвеститорите за инфлационен натиск в други региони като Европа, е по-малко вероятно да се реализират, добави тя, отчасти поради това, че програмите за ваксинация напредват по-бавно.

Оптимистичната перспектива за САЩ ще помогне за смекчаване на дългосрочните белези, оставени от кризата, смятат още от ОИСР. Развитите икономики ще бъдат близо до своя предпандемичен път на растеж до края на следващата година, смята организацията.

OECD boosts growth outlook around the world

Forecast change in GDP for 2021 (%)

■ OECD's November forecast   ■ March forecast change

Страните, които са най-зависими от туризма, са изправени пред най-големите предизвикателства при осигуряването на стабилно възстановяване, предупреди ОИСР, докато цялостната ѝ оптимистична перспектива зависи от успешното ускоряване на производството и разпространението на ваксините Covid-19.

За да запазят стабилно ниво на възстановяване, ОИСР препоръчва страните първо да гарантират, че имат стабилна стратегия за ваксинация и да поддържат силна фискална подкрепа за стимулиране на растежа, а след това да пренасочат държавната подкрепа към области с висок растеж на икономиката като цифрови и зелени инвестиции.

[Дневник](#)

✓ Конституционният съд ще решава по искането на президента за специалния прокурор

Конституционният съд единодушно допусна за разглеждане по същество искането на президента Румен Радев, който сезира съда за промените в законодателството, с които се създава специална фигура на прокурор с правомощия да разследва главния и неговите заместници, съобщиха от съда.

Конституционният съд няма задължителен срок, в който да се произнесе дали промените в законодателството противоречат на основния закон, както твърди държавният глава, или не.

[Делото бе образувано на 25 февруари](#) - ден след като Конституционният съд [бе сезиран от президента Румен Радев](#) с искане [новите текстове в Наказателно-процесуалния кодекс](#) и в Закона за съдебната власт, с които се създава нова фигура на прокурор по разследванията срещу главния, да бъдат обявени за противоконституционни. Докладчик е съдия Павлина Панова.

Ситуацията е особена, тъй като, от една страна, промените вече са обнародвани в Държавен вестник и вече са в сила. По силата на същите промени обаче започва да тече срок от 3 месеца, в който пленумът на Висшия съдебен съвет трябва да проведе процедура и да избере конкретен прокурор, който да поеме разследванията и сигналите срещу главния и неговите заместници. От друга страна обаче, би следвало да се изчака решението на Конституционния съд, който все пак може да приеме тезата на президента и да обяви промените за противоконституционни.

Така на практика, ако ВСС започне процедура, има опасност да се окаже, че я провежда по текстове, които са в разрез с конституцията. А ако не я започне - да наруши закона. Конституционният съд от своя страна няма задължителен срок за произнасяне, а ако се спазват промените в НПК и ЗСВ до 25 май трябва да бъде избран конкретен прокурор, който ще има правомощия да разследва главния и неговите заместници.

До патовата ситуация се стигна, след като въпреки отрицателните становища на Висшия съдебен съвет прокуратурата, експерти и юристи както в България, така и в европейски институции, както и [ветото на президента Румен Радев](#), на 17 февруари мнозинството в парламента [гласува и прие повторно промените](#) в Наказателно-процесуалния кодекс, с които се създава нова фигура на прокурор, който да води разследванията срещу главния прокурор и неговите заместници.

Окончателното решение за създаването на такъв специален прокурор бе взето със 125 гласа "за" (на ГЕРБ, "Обединените патриоти" и "Воля"), 77 "против" (БСП и ДПС), както и с трима въздържали се (и тримата от ДПС), а по време на дебатите от ГЕРБ многократно заявиха, че до края на мандата на това правителство ще има такъв прокурор.

След серия от промени в генералната идея за това кой да може да разследва главния прокурор окончателно беше гласувана [трета поредна редакция на концепцията](#) на управляващите. Дебатът мина очаквано и с вече многократно изразявани становища както [в комисията по правни въпроси](#) при първите обсъждания на законопроекта (на 27 януари) и [при обсъждане на вето на президента](#), така и в пленарната зала - с критики на БСП и обяснения от ГЕРБ и "Обединените патриоти", но без да отстъпват от намерението да приемат текстовете до края на мандата на това правителство и със заявката да отговорят на очакванията.

Предишното [предложение на управляващите от ГЕРБ и "Обединени патриоти"](#) за фигурата на т.нар. независим прокурор, който да може да започне наказателно разследване срещу главния, предвиждаше той да се избира от пленума на ВСС с мандат 7 години и [мина на първо четене в парламента](#), но последваха поправки между първо и второ четене. Първият [проект за промени на бившия правосъден министър Данаил Кирилов](#) претърпя провал и бе изоставен.

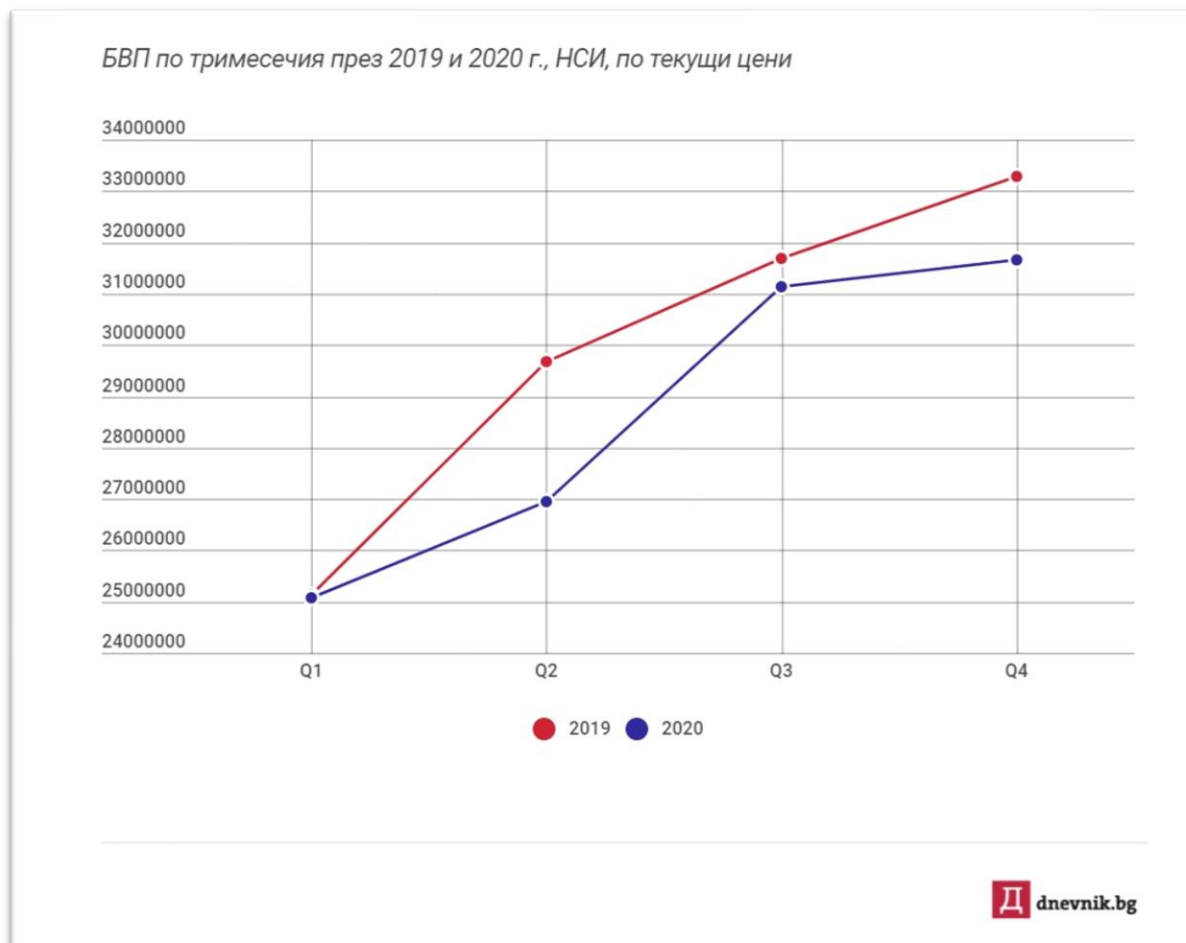
✓ Икономиката се сви с 4.2% през епидемичната година

По предварителни данни на статистиката икономиката на България през изтеклата година се свива с 4.2% спрямо 2019 г. За 2020 г. БВП достига номинална стойност от 118.6 млрд. лева. Преизчислен в евро, БВП е съответно 60.642 млрд. евро, като на човек от населението се падат 8748 евро.

Брутната добавена стойност възлиза на 102.649 млрд. лева. Реалният стойностен обем на показателя е с 4.3% по-нисък в сравнение с този, достигнат през 2019 г.

Индустриалният сектор създава 26.5% от добавената стойност на икономиката, което е увеличение с 1.5 процентни пункта в сравнение с 2019 г. Секторът на услугите създава 69.5%, а аграрният сектор - 4% от добавената стойност при съответно 71.2 и 3.8% през 2019 г.

В есенния си доклад [Европейската комисия прогнозира](#), че българската икономика ще се върне на нивата си от 2019 г. едва в края на 2022 г. За това се очаква да помогне постепенното възстановяване на износа, но основната заслуга ще е отново на вътрешното търсене.

По предварителни данни за 2020 г. БВП на един зает намалява реално с 1.9% в сравнение с предходната година. Заетите в икономиката са 3 451.7 хил., а общият брой отработени часове е 5 539.4 милиона. Структурата на заетостта по икономически сектори през 2020 г. спрямо 2019 г. показва минимално увеличение на относителния дял на аграрния сектор.

На един зает лице се падат 34 360.90 лв. от текущия обем на брутният вътрешен продукт (БВП), като всеки зает създава средно 21.40 лв. БВП за един отработен час.

През 2020 г. брутната добавена стойност (БДС) средно на един зает намалява реално с 2%, а на един отработен човекочас се увеличава реално с 0.4%.

По предварителни данни за 2020 г. равнището на производителността на труда в индустриалния сектор е 31 365.3 лв. брутна добавена стойност средно на един зает и 19 лв. за един отработен час от човек. В сектора на услугите всеки зает произвежда средно 31 942.1 лв. БДС, като за един отработен час се създават средно 19.60 лв. от текущия обем на показателя. Най-ниска остава производителността на труда в аграрния сектор - 6 795.9 лв. БДС на един зает и 4.7 лв. за един отработен час.

✓ **Красен Станчев: С влизането в еврозоната някои цени ще паднат**

С [влизането на България в еврозоната](#) някои цени ще паднат, а не ще се вдигат. Това прогнозира в интервю за Би Ти Ви икономистът Красен Станчев.

"Възможно е част от цените да паднат, поради това че като сте в зоната на еврото, има по-голяма конкуренция, повече инвестиции и доходи. Нямаме изкуствено печатане на пари преди това и няма да има изравняване на цените нагоре от търговците", каза той.

В документ на Министерството на финансите, публикуван наскоро, е посочена индикативната дата 1 януари 2024 г. Според Красен Станчев присъединяването на тази дата е напълно възможно, но той предупреди, че темата за борбата с корупцията и върховенството на закона ще продължи да стои на дневен ред в хода на преговорите.

"По темата за корупцията ще има дебат, той вероятно тече неофициално, но ще бъде поставен и официално. (...) Проблемът някъде куца и имаме не управление на закона, а нещата се нагаждат спрямо приятелство или друга ситуация и това ще бъде от темите за обсъждане преди приемането на еврото", коментира икономистът.

✓ **Клубът на богатите страни подобри прогнозите си за икономиката с напредъка във ваксинирането**

Прогнозите за световната икономика започнаха да се подобряват с напредването на ваксинирането в някои страни, а САЩ обявиха огромен пакет със стимули, обяви в новия си обзор ОИСР, съобщава "Ройтерс".

Организацията, към членство в която се стреми и България, макар до неотдавна да бе известна като клуба на богатите, прогнозира, че световната икономика ще отбележи ръст с 5.6% тази година и с 4% догодина. Такива данни представляват рязко увеличение спрямо предходната прогноза от декември, когато базираната в Париж организация очакваше 4.2% икономически растеж през тази година и 3.7% през 2022 г.

В същото време около новата прогноза има доста рискове, особено тези, свързани с това колко бързо ще върви ваксинирането, колко скоро рестрикциите ще бъдат премахнати и дали новите варианти на вируса ще бъдат държани под контрол.

"Ако ваксинирането не е достатъчно бързо, това ще подкопае фискалните стимули", коментира главният икономист на организацията Лоранс Буун. Според нея бюджетните пари, инжектирани в икономиката, има риск да завършат като спестявания на потребителите, ако скоро не могат да се върнат към нормалния си живот.

Глобалният брутен вътрешен продукт се очаква да се върне към предпандемичните си нива към средата на годината, макар и с големи отклонения в отделните страни.

"Скоростта на ваксинирането не е достатъчно висока, за да консолидира възстановяването, нужно е да е много по-бързо", допълва Буун.

И докато рамото на глобалната икономика получи доза ваксина, САЩ планират пакет със стимули на стойност 1.9 трлн. долара, който като каскада ще се разпространи по веригата и към други страни и така ще добави над 1 процентен пункт към глобалния растеж, отбелязва изданието.

ОИСР очаква икономиката на САЩ да нарасне с 6.5% тази година и с 4% през следващата. За сравнение - през декември очакването бе за двойно по-нисък ръст през тази година - 3.2%.

Организацията изчислява, че пакетът стимули, който включва 400 млрд. долара под формата на еднократни плащания от 1400 долара за много американци, ще подпомогне икономиката с около 3-4% средно за година.

С публичните пари, наводняващи най-голямата световна икономика, пакетът може да доведе до създаването на до 3 млн. работни места в САЩ до края на годината, но също може да подхрани инфлацията с 0.75 процентни пункта средно за година през първите две години.

Междувременно пакетът ще бъде дар за основните търговски партньори на САЩ и така стимулира растежа с 0.5-1 процентен пункта на Канада и Мексико и с 0.25-0.5 - на еврозоната и Китай, изчислява ОИСР.

✓ **Ваксина, антитела, PCR тест - Гърция се отваря за туристи от средата на май**

Чужденци, които са ваксинирани срещу COVID-19 или имат тестове, доказващи наличие на антитела или на отсъствие на коронавируса, могат да пътуват до Гърция през това лято. Страната е готова да се отвори за летния сезон от 14 май, макар в момента да преживява увеличаване на заразените.

Министърът на туризма Хари Теохарис заяви днес, че е изработен здравен протокол за лято 2021 и в него са включени и случайни проверки на гостите. Страната е сред основните поддръжници на идеята за сертификат за ваксиниране, признат на територията на ЕС, с който да се разблокират пътуванията.

Маргаритис Схинас, зам.-председател на Европейската комисия, изрази днес надежда, че споразумение за такъв "зелен пропуск" ще има скоро и той ще бъде задействан преди началото на лятото. Пред обществената телевизия ERT той каза в Атина: "Вярвам, че имаме сходство в съгласието за необходимостта от такъв цифров сертификат, който ще е европейски продукт и ще е един и същ за цяла Европа."

Схинас допълни, че на 17 март (следващата сряда) Европейската комисия ще представи предложението си за такъв сертификат, но уточни, че то няма да съдържа параметрите на приложението му. После - на 25 март - предложението ще

бъде обсъждано на съответните Съвети на министрите от ЕС, след което ще има период на техническа подготовка, така че системата за регистриране на такива сертификати да е достъпна от всяка страна от ЕС.

Една пета от заетите гърци са в туристическия сектор, който носи около 20% от БВП на националната икономика. Но за хиляди фирми (броят им е около 80 000) със заведения за хранене времето за оцеляване изтича след 5 поредни месеца на блокада. Работят само тези, които могат да си позволят доставки след предварителна заявка или опаковане на покупката за вкъщи. Около 11% от заведенията са застрашени от внезапно ликвидиране, ако през второто тримесечие спрат държавните помощи и субсидии. По данни на националната статистическа служба (ELSTAT) миналата година секторът е изгубил 2.3 млрд. евро след почти 38% свиване на оборота. Но при средните и малките фирми оборотът е рухнал през 2020 г. с почти 52% и реално колко мрачна е картината ще се разбере в следващите 6 месеца. В момента над 44% от предприемачите се опасяват, че ще трябва да затворят бизнеса си точно в този период заради дългове и изчерпване на парите. По Великден едва ли ще им позволят да работят, а туристи не се очакват преди края на май или началото на юни. "Туристите са добре дошли, ако преди пътуването са се ваксинирали, имат доказани антитела или отрицателен PCR тест. Всички туристи ще бъдат обект на случайно тестване", каза министър Теохарис във видеообръщение към изложението ITB в Берлин. Той обясни, че след ваксинирането на най-застрашените си граждани страната ще се фокусира върху работещите в туризма, настаняването, развлекателната и ресторантьорската индустрия. Честото тестване на служителите е задължително.

Ваксиниращите се трябва да имат предвид, че според здравните регулатори реално изработен имунитет има около 2 седмици след втората доза.

2.5 млн. ваксинирани до края на април

Правителството очаква до края на април дози да са получили 2.5 милиона души, съобщи представител на Министерството за електронното управление, цитиран от в. "Катимерини". Това е институцията, управляваща портала за проследяване на националната програма за ваксиниране.

Зам.-министър Йоргос Йоргантас каза за Skai TV, че досега са направени 1.13 млн. ваксинации и още 1.4 млн. са насрочени в сайта emvolio.gov.gr. Около 373 хиляди гърци са получили по две дози. За пръв път държавата достига до хората по този начин и платформата работи добре след няколко проблема и срива от откриването ѝ в края на декември.

По думите на Йоргантас в момента се ваксинират средно 33-34 хиляди души на ден. През април темпото трябва да се повиши с пристигането на 1.2 млн. дози от ваксината на "Янсен" и още 1.07 млн. дози от "Пфайзер".

До средата на май би трябвало да са защитени всички над 60 години и хората от групите с висок риск - общо около 270 000 души.

Предстоят тежки седмици

Но преди да открие летния сезон, Гърция трябва да овладее поредното засилване на пандемията. Днес здравният министър Василис Кикилиас каза, че нови пациенти с коронавируса от района на столицата може да се наложи да бъдат прехвърлени към болници извън Атика. В района, където живее вероятно поне една трета от населението на страната, държавните болници са пред изчерпване на капацитета си за това заболяване. "До няколко часа или ден" ще призова частните лекари да ни помогнат, допълни той. Частна здравна група вече е предложила една-две от клиниките си за целта. Според Кикилиас предстоят 2-3 тежки седмици и затова министерството планира увеличаване с почти 1400 броя на леглата в интензивните отделения, като кампанията започва веднага. В Атика над 90% от 350-те легла за COVID-19 в интензивни отделения са заети, а при по-леките случаи в болниците този дял е 82%. В национален мащаб тези показатели са 66.5% и 50% към понеделник.

В понеделник в страната бе регистрирана смъртта на най-младия заразен - бебе почина в детска болница в Атина само 37 дни след раждането, от които лечението е отнело около две седмици.

✓ Какво може да предизвика война между САЩ и Китай

Авторът на статията Джоузеф Най е професор в Харвард и бивш ректор на Kennedy School of Government. Бивш помощник-министър по отбраната на САЩ по въпросите на международната сигурност, председател на Съвета по разузнаване и бивш зам.-министър на външните работи по сътрудничество в сферата на сигурността, науката и технологиите

Когато китайският външен министър Уанг Йи наскоро призова за възстановяване на двустранните отношения със САЩ, говорител на Белия дом отвърна, че САЩ виждат отношенията като остра конкуренция, която изисква позиция на силата. Ясно е, че администрацията на президента Джо Байдън не променя особено политиката на Тръмп.

Някои анализатори, цитиращи Тукидид, който смятал, че Пелопонеската война е заради страха на Спарта от въздигащата се Атина, смятат, че отношенията между САЩ и Китай навлизат в период на конфликт, който изправя утвърден хегемон срещу все по-могъщ претендент.

Не съм толкова песимистично настроен.

Според мен икономическата и екологичната взаимозависимост намалява вероятността от истинска студена война - да не говорим за гореща война - защото и двете страни имат стимул да си сътрудничат в редица области. В същото време грешките винаги са възможни и някои виждат опасност от пропадане в конфликт, подобно на лунатици, крачещи към катастрофа, както се случи при Първата световна война.

Историята изобилства от случаи на погрешно възприятие за това как се променя балансът на силите.

Например, когато президентът Ричард Никсън посещава Китай през 1972 г., той иска да балансира това, което смята за нарастваща съветска заплаха срещу една западаща Америка. Но това, което Никсън тълкува като упадък, всъщност е връщането към нормалното спрямо изкуствено завишения дял на Америка в глобалното производство след Втората световна война.

Никсън прокламира многополярност, но само две десетилетия по-късно последваха краят на Съветския съюз и еднополюсният момент за Америка. Днес някои китайски анализатори подценяват устойчивостта на Америка и прогнозираят китайското господство, но и това може да се окаже опасна грешка.

За американците е еднакво опасно да преувеличават или подценяват китайската мощ, а в САЩ има групи с икономически и политически интереси да правят и двете. Измерена в долари, китайската икономика е около две трети от размера на американската икономика, но много икономисти очакват Китай да надмине САЩ някъде през 30-те години на XXI век, в зависимост от това какво се прогнозира за китайските и американските темпове на растеж.

Ще признаят ли американските лидери тази промяна по начин, който позволява конструктивни отношения, или ще се поддадат на страха? Дали китайските лидери ще поемат повече рискове, или китайците и американците ще се научат да си сътрудничат в производството на глобални обществени блага при променящо се разпределение на властта и силата?

Спомнете си, че Тукидид отдава войната, която разкъсала древногръцкия свят, на две причини: възхода на нова сила и страха, който това предизвиква у установената сила. Втората причина е също толкова важна, колкото и първата. САЩ и Китай трябва да избягват преувеличени страхове, които могат да предизвикат нова студена или гореща война.

Дори Китай да надмине САЩ и да се превърне в най-голямата икономика в света, националният доход не е единствената мярка за геополитическа мощ. Китай се нарежда значително след САЩ по мека сила, а американските военни разходи са почти четири пъти повече от тези на Китай. Докато китайските военни способности се увеличават през последните години, анализаторите, които внимателно разглеждат военния баланс, стигат до извода, че Китай няма да може да изключи САЩ от западната част на Тихия океан, да речем.

От друга страна, САЩ някога са били най-голямата търговска икономика в света и са най-големият ѝ кредитор. Днес близо 100 държави смятат Китай за най-големия си търговски партньор в сравнение с 57 за САЩ. Китай планира да отпусне над 1 трилион долара за инфраструктурни проекти със своята инициатива "Пояс и път" през следващото десетилетие, докато САЩ са намалили помощта си. Китай ще трупа икономическа мощ от огромния размер на своя пазар, както и от чуждестранните инвестиции и помощи за развитие. Общата мощ на Китай спрямо САЩ вероятно ще се увеличи.

Въпреки това е трудно да се прецени балансът на силите. САЩ ще запазят някои дългосрочни енергийни предимства, които контрастират с областите на китайска уязвимост.

Едното от тези предимства е географията. САЩ са заобиколени от океани и съседи, които вероятно ще останат приятелски настроени. Китай има граници с 14 държави, а териториалните спорове с Индия, Япония и Виетнам поставят ограничения върху неговата твърда и мека сила.

Енергетиката е друга област, в която Америка има предимство. Преди десетилетие САЩ бяха зависими от внесената енергия, но шистовата революция превърна Северна Америка от вносител на енергия в износител. В същото време Китай стана по-зависим от вноса на енергия от Близкия изток, който трябва да транспортира по морски пътища, които подчертават проблематичните му отношения с Индия.

САЩ също имат демографски предимства. Това е единствената голяма развита държава, която се очаква да задържи глобалното си класиране (трета) по брой на населението. Въпреки че темпът на нарастване на населението на САЩ се забави през последните години, той няма да се превърне в отрицателен, както в Русия, Европа и Япония. Междувременно Китай основателно се страхува "да остарее, преди да забогатее". Индия скоро ще го изпревари като най-гъсто населената страна и нейната работна сила достигна своя връх през 2015 г.

Америка също остава начело в ключовите технологии (био-, нано-, информационни), които са от основно значение за икономическия растеж на XXI век. Китай инвестира сериозно в научноизследователска и развойна дейност и се конкурира добре в някои области. Но 15 от топ 20 на изследователските университети в света са в САЩ; никой не е в Китай.

Тези, които провъзгласяват раждането Pax Sinica и обявяват американския упадък, не успяват да отчетат пълния набор от властови ресурси. Американската надменност винаги носи опасност, но също така и преувеличеният страх, който може да предизвика свръхреакция. Също толкова опасен е нарастващият китайски национализъм, който, съчетан с увереност в американския упадък, кара Китай да поема по-големи рискове.

И двете страни трябва да внимават за грешни сметки. В крайна сметка най-често най-големият риск, пред който сме изправени, е собствената ни способност да сбъркаме.

Мениджър

✓ Борисов: Ако болниците изнемогват, ще наложим ограничения

Тенденцията за нарастване на случаите на COVID-19 у нас се запазва, а британският вариант на вируса разболява все по-млади хора. Затова, ако се наложи, ще бъдат въведени допълнителни мерки. Това бе решено на работно съвещание при премиера Бойко Борисов, в което участваха министър Ангелов и представителите на Националния оперативен щаб.

По разпореждане на премиера Бойко Борисов, от вчера министърът на здравеопазването Костадин Ангелов прекратява отпуската си във връзка с предизборната кампания, заемайки се изцяло със справянето с разпространението на вируса у нас, а временно управляващите областни управители приоритетно ще работят с областните щабове по прилагането и актуализирането на мерките срещу COVID-19.

"Трябва да уверим българското общество, че наблюдаваме ситуацията 24 часа в денонощието, защото пандемията в света върви на пълни обороти. Изборите идват и си отиват, но животът и здравето в момента са основната задача. Затова няма да се поколебаем да наложим отново по-строги мерки, колкото и да страдат финансите и икономиката", заяви Борисов по време на работното съвещание.

Премиерът изтъкна, че рецепта за справяне с новия вирус няма, но болниците не могат да бъдат поставени в риск. "Хората очакват от нас отговорност, а нашата отговорност е да се съобразим с това, което докторите ни препоръчват. Виждам, че

българите са уморени от мерките, искат си социалния контакт, но вие сте ме избрали, защото мога да нося отговорност за решенията си. Противник съм на мерките със заповеди, но ако болниците изнемогват, ще наложим ограничения", категоричен бе Борисов.

Той добави, че активно трябва да продължи ваксинацията. В момента на територията на страната има доставени над 100 000 дози ваксини, което позволява имунизирани на по 15 000-20 000 желаещи на ден.

"Половин милион дози се очакват до края на март и началото на април, а само с пускането на електронната система имаме 60 000 записани. Всички ваксинирани групи – като в домовете за възрастни хора, са защитени от заразата. Лекарства, безплатни ваксини, всичко това е осигурено. Не искам заради политически дивиденди да изпуснем най-добрия модел, през който до този момент преведохме България. Регионалните здравни инспекции трябва да прилагат строг контрол, а областните щабове имат всички права да затварят ресторанти, училища, детски градини, да спират организирани екскурзии и всяка рискова дейност в името на живота и здравето на българите", подчерта премиерът Борисов. Той добави, че силно се разчита на чувството за самосъхранение и личната отговорност на хората, защото с общи усилия може да се постигнат резултати в борбата с COVID-19.

Здравният министър проф. Костадин Ангелов докладва, че се наблюдава тенденция за нарастване на случаите – на заболелите, на починалите и на пациентите, които постъпват в лечебни заведения. След вчерашната среща на министъра с директорите на РЗИ-тата в страната е отчетено тревожната ситуация в 9 области, където заболяемостта е висока и се отчита висок процент на пробите с британския вариант на вируса.

"В тази връзка с колегите от тези области коментирахме решението за въвеждането на допълнителни противоепидемични мерки, които да доведат до резултат и контрол на заболяването в тези области. Най-големият проблем към настоящия момент е бързото запълване на болничните легла. От друга гледна точка, страната е изцяло подготвена както с наличието на предпазни средства, консумативи, медикаменти. Ваксинирането върви с изключително добър темп. От четвъртък стартира работата на всички ваксинационни кабинети чрез записалите се в електронната система", изтъкна здравният министър.

"Продължаваме да се надбягваме с вируса", заяви проф. Ангелов и посочи, че ако тенденцията остане трайна, ще бъдат предложени ограничителни мерки за овладяване на ситуацията в страната.

По думите на главния здравен държавен инспектор Ангел Кунчев ни предстои последно изпитание и затова е важно да имаме разбирането и силите да се противопоставим. "Без значение кое е разрешено и кое е забранено, хората сами трябва да пазят себе си и семействата си, за да има ефект от противоепидемичната дейност", категоричен е Кунчев. Според него, основната причина за настоящата ситуация е превалирането на британския вариант на вируса. Кунчев добави, че мерките следва да бъдат максимално щадящи за икономиката и за социалната система, но същевременно да не позволят да се достигне връх на заболяемостта, която ще постави на колена здравната система. "Положителното е, че където сме направили имунизация, резултатите са положителни", добави още Ангел Кунчев.

Председателят на Националния оперативен щаб и началник на ВМА Венцислав Мутафчийски изрази опасения относно изчерпването на болничните легла. Обезпокоително според него освен показването на заболяемостта е ръста на смъртността. "Нарастването на случаите може да бъде овладяно само по начини, които са старомодни, но доказали се във времето. Не може да разчитаме, че пандемията ще се самоугаси. Трябва да има мерки. Затова и активно вървят от вчера разговорите заедно с началниците на местните РЗИ-та", добави Мутафчийски.

Директорът на Националния център по заразни и паразитни болести и член на Националния оперативен щаб проф. Тодор Кантарджиев информира, че рязкото покачване на случаите в някои области на страната се дължи на британския вариант на коронавируса. "Този вариант доведе и до промяна на възрастовата структура. Все по-млади хора са инфектирани от този щам. Затова е изключително необходимо хората да продължат да спазват сега действащите мерки", подчерта проф. Кантарджиев.

През следващите 4 седмици ще бъде изключително важно хората да спазват много по-строги мерките и да пазят своите близки, призова директорът на "Пирогов" проф. Асен Балтов.

Директорът на Изпълнителната агенция по лекарствата Богдан Кирилов от своя страна отчете на работното заседание, че продължава приоритетно изпълнението на ваксинационния план от първа до четвърта фаза. "Имаме регулярни доставки на ваксини. Общото потвърдено количество за месец март е 300 000 дози и се очаква потвърждение на още 200 000 дози ваксини. Имаме вече индикативни количества и за месец април. За ваксината на Pfizer/BioNTech има увеличение с над 2 пъти очакваните доставки за април – около 250 000 дози. За ваксината на Moderna – над 80 000 дози и очакваме потвърждение за ваксината на AstraZeneca", информира още Кирилов.

✓ Държавата се отказва от нов дълг за 200 млн. лв.

Министерството на финансите е отхвърлило всички поръчки за финансиране на нов дълг, по време на аукционен, провел се вчера. Това съобщи от БНБ, които бяха организатор на търга.

По предварително задание от финансовото министерство БНБ е организираща търг за продажбата на държавни ценни книжа с цел набиране на дълг от 200 млн. лв.

Книжата са били с падеж 2031 г., а лихвеният процент по тях – 0,1%.

Интерес от страна на инвеститори не е липсвал – до участие в търга са били записани поръчки на обща стойност 353,6 млн. лв., тоест с 77% повече от търсената сума.

Средната цена на допуснатите до участие в процедурата поръчки е била 98 лв. на 100 лв. номинал.

Впоследствие обаче от Министерството на финансите са взели решение всички поръчки да бъдат отхвърлени. „Министерството на финансите“ ще предлага за продажба допълнителни количества от емисията на аукционен принцип“, се казва още в съобщението на БНБ.

Припомняме, че от началото на годината БНБ проведе 2 успешни аукциона, на които държавата изтегли дълг съответно за 300 млн. лв. и за 200 млн. лв. На първия аукцион среднопретеглената доходност беше 0,21%, а на втория – отрицателна: - 0,17%.

✓ **Заведенията се обявиха против "безумни идеи и нови рестрикции"**

Противопоставяме се остро на всякакви идеи, прокрадващи се сред членовете на НОЩ, РЗИ, министъра на здравеопазването и всякакви знайни и незнайни математици и вирусолози. Ново затваряне, отлагане на откриването на нощните клубове на 1 април, въвеждането на забрани на локален принцип, намаляване на работното време или каквито и да е други безумни идеи и рестрикции. Това пишат в изявление от Българската асоциация на заведенията /БАЗ/ и Сдружението на заведенията в България /СЗБ/ по повод заканата на здравния министър до няколко дни да има решение за налагането на по-строги мерки на регионален принцип.

Отварянето на дневните заведения на 1 март беше най-логичното нещо, което можеше и се очакваше да се случи. Клиентите ни започват да се чувстват все по-сигурни, посещавайки нашите обекти, защото виждат, че всички противоепидемични мерки се спазват и обстановката не е по-различна или рискована в сравнение с пазаруването в магазин или посещаването, на който и да е друг търговски обект. Данните за развитието на пандемията през последните дни са и поредното доказателство, че не заведенията са виновни за увеличаващите се случаи на Covid-19, защото затворени или работещи само от седмица, ние няма как да носим тази вина и отговорност, пише в позицията на двете браншови организации.

Абсолютно неприемливо е каквото и да е затягане на мерки, свързано със заведенията! И то само седмица, след като бяхме отворени! И то месеци, след като колегите ни в хотелите работеха и се видя, че това не води до повишаване на заразяването. Ние вече дадохме нашата лепта с цената на над 5 месеца затворени дневни и над 9 месеца затворени нощни заведения от началото на истерията. Нямаме нужда от забрани, а от правила! Измислете ги! Защото забраните в световен и европейски мащаб не работят! Говорим го от 1 година! Здравният министър също го призна! Ние няма да приемем нищо друго освен вече разписаните мерки и дати. Настояваме за незабавно изплащане на обещаните 20% от оборота за месеците, в които сме затворени. Настояваме за навременна подкрепа за нашите служители, много от които вече търсят препитание в други сектори, се казва още в позицията им.

От Българската асоциация на заведенията /БАЗ/ и Сдружението на заведенията в България /СЗБ/ са категорични, че искат да работят. "На жълтите павета вече пяхме и танцувахме! Явно сме останали неразбрани с това си послание, но сме готови да бъдем и по-директни в отстояване на правата си", добавят те в позицията си.

✓ **За кои приходи от търговия в интернет дължим данъци?**

Не се дължи данък при продажба на вещи за лично ползване и такива, които не са купени с цел след това да бъдат препродадени. Получените суми от такъв вид продажба няма нужда да се декларират. В случаите, в които става дума за регулярни продажби на стоки с цел търговия и печалба, обаче, гражданите дължат данък, който определят и декларират в годишната данъчна декларация за съответната година. Това припомнят от Националната агенция за приходите.

От 16 март 2021 г. Приходната агенция пуска електронната услуга за предварително попълнени данъчни декларации за облагане доходите на физическите лица в [Портала за е-услуги](#).

В нея гражданите ще могат да видят и данните, получени в НАП от продажби в интернет с наложен платеж през 2020 г. Те ще имат ангажимента да преценят дали посочените суми от онлайн търговия са от продажби на лични вещи или от продажба на стоки, закупени или произведени с цел препродажба и осъществяване на търговска дейност. В случай че са от продажба на стоки с цел търговия и печалба, физическите лица ще трябва да ги посочат в Приложение № 2 от годишната данъчна декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ за 2020 г., в срок до 30 юни 2021 г.

От НАП уточняват, че в случаите, в които физическото лице получава приходи от друга стопанска дейност в качеството си на земеделски стопанин, свободна професия или занаятчийска дейност чрез продажби в интернет с наложен платеж, получените суми се декларират в Приложение № 3.

При продажба на произведения на изкуството, предмети за колекции и антикварни предмети, която не е свързана с извършване от физическото лице стопанска дейност, доходите се декларират в Приложение № 5. В тези случаи, срокът за деклариране на доходите и за внасяне на дължимия данък е до 5 май 2021 г.

Повече информация за това кои приходи от търговия в Интернет се облагат може да разберете от [видеото в канала на НАП в YouTube](#).

✓ **Времето: Рязко застудява. Жълт код за сняг в 21 области**

Студен атмосферен фронт, който преминава през страната днес рязко ще влоши времето. Ще бъде облачно, ветровито и с валежи от дъжд, в северозападните райони - от сняг. Ще духа умерен до силен североизточен вятър, който след обяд ще се ориентира от запад-северозапад и с него ще нахлува студен въздух. До вечерта на много места в Северна България и по високите полета на Западна дъждът ще премине в сняг. Ще се образува снежна покривка. В Предбалкана и Лудогорието ще има условия за преспи и навявания. Минималните температури ще са предимно между минус 2 и 3 градуса. Максималните температури ще са от 1 до 3 градуса в Северозападна България, където ще са без съществен дневен ход, до 9-11 градуса в югоизточните райони от страната.

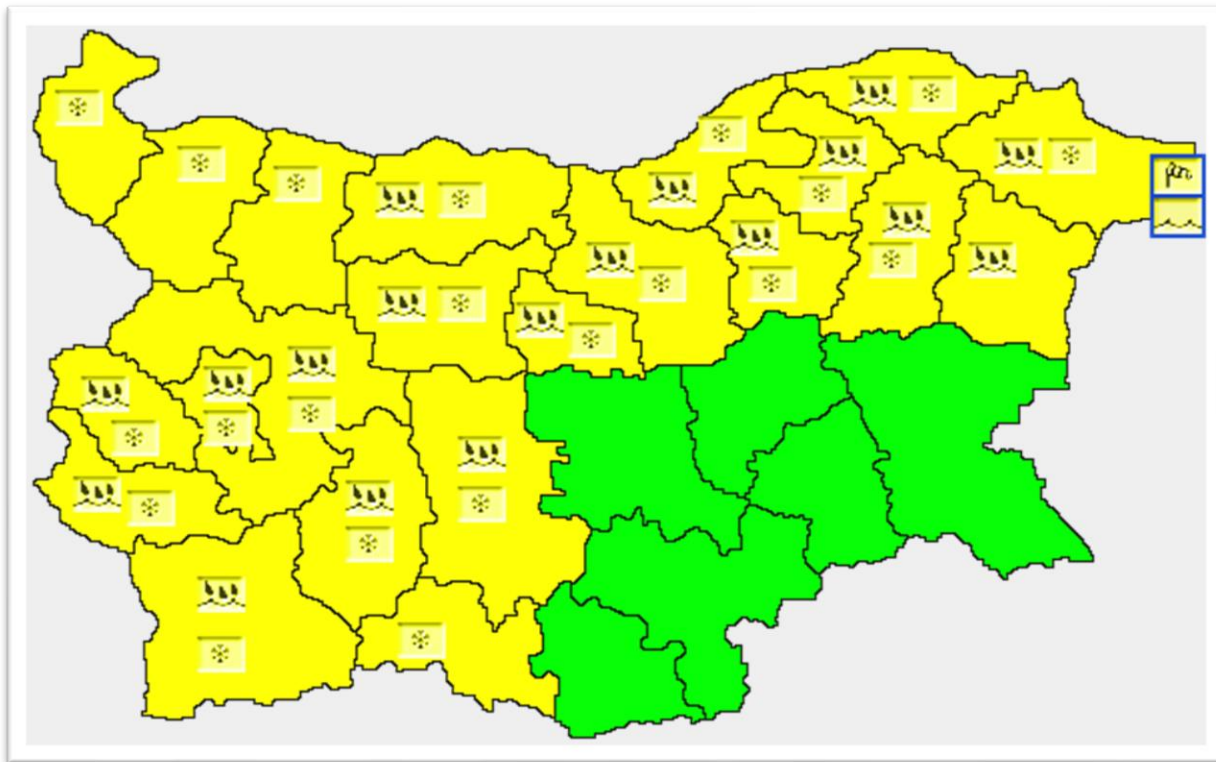
Жълт код за снеговалеж е обявен в 21 области в страната, като в 17 от тях ще има и обилни валежи от дъжд /вж. картата по-долу/.

В планините ще бъде облачно, ветровито и с валежи предимно от сняг, а под около 1200 метра - от дъжд. Ще духа умерен до силен южен вятър, който след обяд ще се ориентира от запад - северозапад и с него ще нахлува студен въздух. С

понижението на температурите границата на снеговалежа ще се понижи. На много места по планинските проходи ще се образуват преспи и навявания. Максималната температура на височина 1200 метра ще бъде около 2 градуса, а на 2000 метра - около минус 3 градуса.

По Черноморието ще бъде облачно и ветровито. Ще духа умерен до силен вятър от изток-североизток. След обяд ще има валежи от дъжд, по-значителни по северното крайбрежие. Максималните температури ще са между 5 и 10 градуса. Вълнението на морето ще е 3-4 бала. Температурата на морската вода е 7-8 градуса. През нощта срещу четвъртък вятърът ще се ориентира от запад-северозапад.

Слънцето в София изгрява в 06:47 часа и залязва в 18:27 часа. Продължителността на деня е 11 часа и 40 минути.

Снимка: Национален институт по метеорология и хидрология

✓ Брюксел ваксинира евродепутатите от 22 март

Европейският съюз ще започне да ваксинира служителите си в ексклузивни вакцинационни центрове по-късно този месец в съответствие с правилата за имунизация в Белгия.

Въпреки проблемите с доставките в блока, базираните в Брюксел институции са предприели солидна подготовка. Европейската комисия, Съветът на ЕС и Европейският парламент планират да започнат ваксинация на длъжностни лица и евродепутати от 22 март, съобщи „Политико“.

Това съпада с датата, в която Брюксел планира да направи достъпни дози срещу COVID-19 за по-млади хора със съпътстващи заболявания. Всяка от трите основни институции на европейската общност е изградила свое собствено съоръжение за имунизация, предназначено само за нейните служители.

Към понеделник едва 618 хил. души или 5.4% от населението на Белгия е получило първа доза от ваксина против новия коронавирус. Страната навлезе във фаза 1В, преминавайки към ваксинация на приоритетните групи, заложи след здравните работници и домовете за възрастни хора.

Вчера председателката на Европейската комисия, Урсула фон дер Лайен, заяви, че ЕС очаква производителите да удвоят доставките на ваксини от следващия месец.

✓ Руската ваксина Спутник V ще се произвежда в Италия

Русия сключи първи договор за производство на своята ваксина срещу коронавирус „Спутник V“ в страна от ЕС, предаде Блумбърг. Фармацевтичната компания Adeinne Pharma & Biotech е подписала споразумение да произвежда от руския препарат в своите лаборатории в Милано. Това е съобщил лично Антонио Франческо ди Наро – основател и президент на компанията, чиято централа е базирана в Лугано, Швейцария.

Договорът е сключен с руския държавен инвестиционен фонд RDIF, който беше основан през 2011 г. с цел да инвестира средства в бързорастящи руски компании. Изпълнителният директор на фонда Кирил Дмитриев обяви, че производството вероятно ще започне през юни, след одобрение от италианските регулатори.

Наскоро Агенцията по лекарствата на Европейския съюз съобщи, че е започнала клинични изследвания на руската ваксина, така че тя да може да се използва в ЕС. Още преди старта на тези изследвания Унгария започна да ваксинира с нея, а още няколко държави като Чехия и Словакия проявиха интерес за внос. Сърбия също провежда имунизации с руската ваксина още от януари, като беше съобщено, че може да стане и производител на Спутник V.

„Има много италиански региони, които биха използвали Спутник V за имунизация и се интересуват от възможността за производство,“ коментира още Кирил Дмитриев. Той добави, че в момента се водят преговори в Германия и Франция. Представители на германската IDT Biologika потвърдиха, че водят преговори с руснаците.

Сделката идва след като италианският премиер Марио Драги призова за ускоряване на процеса по ваксинация. Той блокира износа на ваксини AstraZeneca, след като компанията рязко понижи планираното си производство.

Към момента ЕС много изостава с процеса, като в блока са ваксинирани 9% от населението, при 28% в САЩ и 35% във Великобритания.

✓ Франция се надява на поне 5% икономически ръст през тази година

Франция, в контекста на продължаващата пандемия от коронавируса, успя да се измъкне от рецесията и очаква ръст на БВП от най-малко 5% тази година. Тази прогноза бе обявена във вторник от президента на Централната банка Франсоа Вилероа де Гало в ефира на радиостанция France Info, предава Агенция "Фокус".

"Понастоящем ситуацията се подобрява. Все още не сме достигнали нивото на предепидемичните показатели на икономиката, но можем да предположим, че рецесията е приключила. Франция премина през много рязък спад в развитието и сега достигна ниво от приблизително 5% ръст на БВП спрямо нивото преди епидемията. Сега започва вторият етап, който според нас ще продължи около една година и ще се характеризира с постепенно, макар и бавно подобряване на показателите", увери ръководителят на централната банка на страната.

„Прогнозираме, че икономическият растеж на Франция през 2021 г. ще достигне поне 5% и ще се превърне в един от най-високите в Европа, много над средния. В същото време това ще бъде най-силният растеж на френската икономика от почти 50 години насам", казва Франсоа Вилероа де Гало.

Той припомни два последни периода на засилено икономическо развитие във Франция: "Първият и много силен се случи миналото лято след вдигане на карантината - тогава ръстът на показателите на Франция беше най-значителен в Европа. Вторият скок на активността се наблюдава през декември миналата година, когато магазините бяха отворени след втората фаза на карантината".

Националният институт за статистика и икономически изследвания (Insee) докладва в края на февруари, че икономическите и социални ограничения, причинени от пандемията, са довели до 8,2% спад на френския БВП през 2020 г. Преди това институтът предполагаше, че спадът на този показател ще бъде 8,3%.

✓ Страните, в които има най-голяма подкрепа за безкешовите плащания

Аргументите за и против безкешовите общества съществуват от известно време, но кризата с коронавируса вдъхна нов живот на дебата на фона на притесненията относно разпространението на инфекцията чрез банкноти и монети.

В допълнение към това, закриването на все повече банкови офиси и пренасочването на фокуса върху онлайн банкирането прави възможността за изчезването на парите в брой в някои страни по-реална от всякога.

От [MoneyTransfers.com](https://www.moneytransfers.com) са анализирали данни от скорошно проучване на YouGov, за да съставят списък със страните, чиито граждани изразяват най-голяма подкрепа за създаването на безкешово общество.

Според анализа, на първо място се нарежда Индия, където 79% от участвалите в анкетата на YouGov са заявили, че биха искали да имат безкешово общество в страната.

Втора е Малайзия, където подкрепа изразяват 65% от анкетираните, а третото място си поделят Обединените Арабски Емирства и Индонезия – с по 63%. Учудващо, високотехнологичният Сингапур е едва на пето място с подкрепа сред 56% от респондентите.

Първа в Европа е Италия, като 52% от гражданите на страната смятат, че изчезването на парите в брой ще бъде позитивно развитие за държавата. Същият процент подкрепа има и във Филипините, а челната десетка се допълва от Тайланд (51%), Тайван (48%), Китай (46%), Хонконг (46%) и Австралия (35%).

Впечатление прави Швеция, която е едва на 15 място с 24% подкрепа. Скандинавската страна е известна с първокласните си безкешови разплащания, което прави този резултат неочакван. Същата подкрепа за безкешовото общество се наблюдава и в САЩ.

На последно място от анализираниите 17 страни е Франция, където само 18% от анкетираните искат страната им да разчита изцяло на електронни форми на плащане.

The Countries That Most Favour a Cashless Society

Източник: MoneyTransfers.com

✓ Еврото остана под прага от 1,19 долара

Курсът на еврото остана под прага от 1,19 долара, информираха германски финансови издания. В междубанковата търговия тази сутрин единната европейска валута се разменяше за 1,1866 долара. Европейската централна банка определи вчера референтен курс на еврото от 1,1894 долара.

✓ Цените на петрола се понижиха в очакване на официалните данни за запасите в САЩ

Цените на петрола се понижиха в ранната търговия в сряда, след като инвеститорите прибраха печалби преди публикуването на официалните данни за запасите от суров петрол в САЩ, предаде Ройтерс.

Към 8:25 часа българско време цената на сорта Брент се понижи с 0,77 долара, или 1,14%, до 66,75 долара за барел, докато американският лек суров петрол WTI поевтиня с 0,62 долара, или 0,97%, до 63,39 долара за барел.

Цените бяха подкрепени миналата седмица от решението Организацията на страните износителки на петрол и нейните съюзници, начело с Русия, известна като групата ОПЕК+, да запази до голяма степен без промяна действащите в момента съкращения на добива на петрол и през месец април. Те скочиха рязко в понеделник, като сорта Брент премина границата от 70 долара за барел, след атака на йеменските бунтовници хути по петролни съоръжения в Саудитска Арабия. След като обаче стана ясно, че при атаката няма жертви и материални щети, цените паднаха.

Според източник, цитиращ данни на Американският петролен институт, запасите от суров петрол на САЩ са нараснали с 12,8 млн. барела в седмицата до 5 март. Анализаторите, анкетирани от Ройтерс, очакваха ръст от 800 хил. барела.

Официалните данни Енергийна информационна администрация на САЩ ще бъдат публикувани по-късно днес.

✓ По-добрите от очакваното данни за икономиката на ЕС и Еврозоната подкрепиха европейските борси

Основните индекси на водещите фондови борси в Европа записаха повишения в ранната търговия във вторник, след като стана ясно, че брутният вътрешен продукт на ЕС се е свил по-малко от очакваното през 2020 г., предаде Ройтерс.

Общият европейски индекс STOXX 600 се повиши с 1,99 пункта, или 0,48%, до 419,24 пункта. Немският показател DAX отчете ръст от 51,51 пункта, или 0,36%, до 14 432,42 пункта. Водещият индекс на Лондонската борса FTSE напредна с 29,02 пункта, или 0,43%, до 6 748,15 пункта. Френският измерител CAC 40 се повиши с 8,04 пункта, или 0,14%, до 5 911,03 пункта.

Според преразгледаните данни на Евростат БВП на ЕС се е свил с 6,2% през 2020 г., като първоначалните данни показаха спад от 6,4%. Сходен е и резултатът за Еврозоната, чиято икономика е намаляла с 6,6% вместо първоначално отчетените 6,8%.

През последните седмици фондовите пазари на континента бяха подложени на натиск от резкия скок на доходността по държавните облигации, след като разпространението на ваксини и големият пакет от икономически стимули в САЩ създадоха опасения от ръст на инфлацията.

Въпреки това водещите европейски индекси не бяха засегнати толкова силно, колкото американските им аналози, които са силно обвързани с технологичния сектор.

„Европейският пазар е много по-малко зависим от технологичните акции от S&P 500, така че ръстът на доходността по държавните ценни книжа не е толкова голям проблем“, коментира Ник Нелсън от UBS.

„Темпото на повишение обаче е проблем. Ако в бъдеще има по-плавен ръст на доходността, който може да бъде поуправляем, то цикличните части на пазар като европейския ще се представят по-добре“, добави той.

Инвеститорите очакват с нетърпение срещата на Европейската централна банка по-късно тази седмица, за да видят, дали управителният ѝ съвет е решил да ускори покупката на облигации, за да успокои пазарите.

Междувременно Федералната статистическа служба на Германия съобщи, че износет на страната е нараснал с 1,4% на месечна основа през януари. Очакванията на анализаторите, анкетирани от Ройтерс, бяха за спад с 1,2%. Вносът пък е паднал с 4,7% при очакван спад от 0,5%.

Акциите на датският производител на бижута Pandora поскъпнаха с 7,10%, след като компанията отчете 12-процентов ръст на органичните продажби през февруари.

Цената на книгата на германският производител на автомобилни части Continental падна с 6,91%, след като прогнозата за печалба на компанията през 2021 г. не отговори на очакванията.

Разнопосочна търговия на Уолстрийт

Американските борсови индекси записаха смесени резултати в понеделник, след като инвеститорите се насочиха към акциите, които могат да спечелят от икономическото възстановяване, което ще бъде насърчено от приетия от Сената на САЩ през уикенда пакет от стимули в размер на 1,9 трлн. долара, предаде Си Ен Би Си. Същевременно с това технологичните акции, които са големите губещи от пренасочването към цикличните сектори, оказаха натиск върху пазара. Промисленият индекс Dow Jones завърши търговията с ръст от 306,14 пункта, или 0,97%, до 31 802,44 пункта, подкрепен от поскъпването на акциите на Disney. По-рано през сесията той напредна с 650 пункта. Широкообхватният измерител Standard & Poor's 500 се понижи с 20,59 пункта, или 0,54%, до 3 821,35 пункта. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq регистрира спад от 310,99 пункта, или 2,41%, до 12 609,16 пункта, следвайки поевтиняване на акциите на Apple, Tesla, Alphabet и Netflix със съответно 4,17%, 5,84%, 4,27% и 4,47%. Технологичният бенчмарк вече е на 10% под рекордното си ниво от 12 февруари.

Сенатът на САЩ одобри в събота пакетът от икономически стимули за 1,9 трлн. долара, проправяйки пътя към удължаване на помощите за безработица и новият кръг от директни плащания към американците и финансова подкрепа за щатските и местните правителства. Очаква се Камара на представителите да приеме законопроекта по-късно тази седмица, а президентът Джо Байдън да го подпише преди порграмите за помощ при безработица да изтекат на 14 март

Акциите на Disney поскъпнаха с 6,27%, след като щатът Калифорния разхлаби ограничителните мерки срещу коронавируса, позволявайки на Disneyland да отвори врати с ограничен капацитет през април. Цените на книгата на American Airlines и United Airlines скочиха съответно с 4,99% и 7,01%.

„Повечето на стимулите може да подкрепят фондови пазар, но по пътя може да има и известни неравности“, коментира Линдзи Белл от Ally Invest. „Притесненията от рязък скок на инфлацията се превърнаха в истински препъни камък за акциите. За това може да има по-голяма слабост на пазара, докато инвеститорите осъзнаят краткосрочните и дългосрочните ефекти от стимулите. Скъпите технологични акции и тези на компаниите, които зависят от оставането на хората вкъщи, може да бъдат сред най-силно засегнатите“, добавя тя.

Технологичните акции бяха най-големите губещи и в понеделник, удължавайки тенденцията от последните няколко седмици. Книжата на Apple се поевтинели с 15% през последния месец, а тези на Tesla – с 34%. Акциите на Zoom Video и Peloton, които бяха сред компаниите, спечелили най-много от условията, създадени от пандемията, са поевтинели с 24% и 30% през последния месец.

Смесени резултати в Азия

Водещите индекси на фондовите борси в Азиатско-тихоокеанския регион не успяха да намерят единна посока във вторник, докато инвеститорите анализираха влиянието на възстановяването на световната икономика и перспективите пред ускорение на ръста на доходността по американските държавни ценни книжа, предаде Маркетоуч.

Йошимаса Маруяма, който е главен пазарен икономист в SMBC Nikko Securities, заяви, че глобалното икономическо възстановяване е много по-силно от очакваното и че разпространението на ваксини в САЩ и Европа вдъхва увереност за бъдещия растеж.

Водещият индекс на Токийската фондова борса Nikkei 225 се повиши с 284,69 пункта, или 0,99%, до 29 027,94 пункта. Ревизираните данни за периода октомври-ноември показаха, че японската икономика е нараснала с 11,7% през последното тримесечие на 2020 г. в сравнение със същия период на предходната година. Първоначалните данни бяха за ръст от 12,7% на годишна база. На месечна база ръстът бе ревизиран от 3% на 2,8%.

В континентален Китай бенчмаркът Shanghai Composite отчете спад от 62,12 пункта, или 1,82%, до 3 359,29 пункта, докато по-малкият индекс Shenzhen Composite се понижи с 63,17 пункта, или 2,84%, до 2 160,91 пункта. Хонконгският измерител Hang Seng напредна с 232,4 пункта, или 0,81%, до 28 773,23 пункта.

Южнокорейският показател KOSPI регистрира спад от 19,99 пункта, или 0,67%, до 2 976,12 пункта.

В Австралия индексът ASX200 се повиши с 31,6 пункта, или 0,47%, до 6 771,2 пункта.

У нас

Индексите на Българската фондова борса (БФБ) записаха понижения в ранната търговия. Основният бенчмарк SOFIX отчете спад от 4,84 пункта, или 0,98%, до 489,24 пункта. BGBX40 се понижи с 0,55 пункта, или 0,50%, до 110,04 пункта. BGTR30 изтри 2,31 пункта от стойността си, или 0,43%, достигайки ниво от 530,16 пункта. BGREIT се понижи с 0,31 пункта, или 0,21%, до 144,70 пункта.

Cross.bg

✓ В рамките на месец и половина хоспитализираните могат да достигнат 9 хиляди души

В рамките на месец и половина хоспитализираните могат да достигнат 9 хиляди души. Рекордът до този момент бе едва 7200 от 13 декември миналата година. Това се случи две седмици след решението за локдаун. През април месец ще минем и 16 хиляди смъртни случаи, показват моделите. Следващите седмици смъртността ще скочи с до 4 пъти. Това заяви в студиото на „Здравей, България“ математикът Петър Велков. Според него броят на хоспитализираните у нас също буди притеснение. Те са вече 6 хиляди. Хората стигат до интензивните легла около 3 пъти по-бързо през последните 17 дни, а леталитетът също расте, добавя математикът.

При този вариант на вируса шансът за хоспитализация е с 60% по-висок. Всички данни показват, че пораженията върху икономиките биха били по-големи ако не се вземат навременни медицински мерки, заяви Петър Велков. Основният капитал на икономиката са хората. Проучванията показват, че около 10% от болелите прекарват "Long COVID-19", което означава, че имат дългосрочни последствия от заразата, добавя специалистът. Според него трябва да се вземат мерките, които бяха приложени през ноември месец. Тук можем да стигнем и до цифри, които виждаме в Чехия. В рамките до края на месеца ще стигнем сериозни нива на заболяемост. Ако мерките не се вземат скоро, неминуемо ще се стигне до затварянето на държавата. Въпросът е да го направим сега, за да можем после да отворим с по-малки щети.

✓ „Pfizer“ мести производството от Белгия в Румъния

Американската фармацевтична компания „Pfizer“ обяви, че смята да премести част от производствените си мощности от Белгия в Румъния заради по-ниските възнаграждения.

Според публикация на „Il Fatto Quotidiano“, това ще струва работата на 38 служители.

„Това е плесница за онези, които търсят социална справедливост“, заяви евродепутатът Даниела Рондинели от Пет звезди. Решението предизвика реакцията и на синдикатите. Според тях, през последните месеци персоналът е бил натоварен двойно, за да тече нормален процес на производство на ваксината срещу COVID.

„Pfizer е основно машина за пари“, заяви представител на белгийските синдикати и предупреди, че това „което се случва тук днес, утре може да се случи и в други страни“.

Благодарение на европейските фондове за разработване на ваксина срещу COVID, миналата година „Pfizer“ спечели 3,3 млрд. евро, а очакваната печалба за тази година е 15 млрд. евро.

✓ Теми и гости в сутрешните блокове на телевизиите

БНТ, „Денят започва“

- Ще се справят ли болниците с ръста на заразени с COVID-19? Разговор с директора на Окръжна болница „Св. Анна“ - София - д-р Славчо Близнаков;
- След почивка в Занзибар - в задължителна карантина. Колко опасни са новите варианти на коронавируса?;
- Как се отрази на децата социалната изолация? Коментират експертите в студиото;
- Ще затворят ли отново моловете и ресторантите? Директно - защо браншът е против ново затягане на мерките?;
- На живо: Каква е причината за зачестилите земетресения?;

Нова ТВ, „Здравей, България“

- България избира новите депутати. Предизборни дебати в ефира на „Здравей, България“;
- Идва ли пикът на третата вълна? Изчисленията на математика Петър Велков.

✓ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

- в. 24 часа - 788 лични гласа стигат за разместване на партийна листа;
- в. Труд - Мерките на косъм от втвърдяване;
- в. Телеграф - Кодират новите екочипове срещу измами;
- в. Монитор - Паспорти издават остъквени тайно тераси и разширени жилища;

Водещи заглавия на вътрешните страници

- в. 24 часа - Голият Готи си платил полета до Дубай, за да подари партията си на Васил Божков;
- в. 24 часа - Затварят ресторанти, молове, спорт и училища след разрешение по вайбър;
- в. Труд - По 40 000 за партии от хазната за агитация;
- в. Труд - Продажбите в интернет с данък от 10% или 15%;
- в. Телеграф - Премиерът Борисов на извънредна среща в МС за пандемията: Няма да се поколебаем да наложим по-строги мерки;
- в. Телеграф - Учители с писмо до МОН и МЗ: Децата пак онлайн заради третата вълна;

- в. Монитор - Връщат мерките в 8 области, сред тях и София;
- в. Монитор - Продаваме телефона и старото колело онлайн без налог;

Водещи интервюта

- в. 24 часа - Любомир Таков, адвокат на Кристиан Николов: Кристиан научи ден по-късно, че пострадалият е Милен Цветков и че е починал. Краката му се подкосиха;
- в. Труд - Проф. д-р Марияна Божинова, ректор на Стопанска академия "Д. А. Ценов" - Свищов, пред "Труд": Бяхме пред финансов колапс заради намалена държавна поръчка;
- в. Телеграф - Проф. Христо Пимпирев: Български кораб ще плава до Антарктида;
- в. Монитор - Костадин Костадинов, председател на Националната асоциация на зърнопроизводителите: Рентите на места паднаха от 100-120 лв./дка на 30-50 лв.;

Водещи анализи

- в. 24 часа - Как за сърбите реперът за успех станаха българите;
- в. Труд - Ядрената ни енергетика - от хибрид към хартия;
- в. Телеграф - Истерията около техническия паспорт е излишна;
- в. Монитор - Брашненият чувал на квадратурата.

✓ Предстоящи събития в страната на 10 март

София

- От 10.00 часа чрез видеоконферентна връзка ще се проведе редовно правителствено заседание.
- От 10.30 часа в Международно висше бизнес училище ще се проведе Осми национален Фарма Форум на тема „Повратна точка - политиките, промените, платформите“.
- От 11.00 часа в страницата на Европейския съвет за външна политика във „Фейсбук“ ще се проведе онлайн кръгла маса на тема „България и Европейската зелена сделка“.
- От 12.00 часа в Столичната община кметът Йорданка Фандъкова ще връчи специален приз на първата българка с медал от олимпийски зимни младежки игри - състезателката по шорттрек Катрин Маноилова.
- От 12.00 часа на Мемориала на спасителите на ул. „Московска“ 33 ще се проведе събитие, посветено на Деня на спасяването на евреите от България.
- От 14.00 часа чрез платформата Zoom ще се състои онлайн конференция „Криза и перспективи в сектор Текстил, облекло и кожи“.
- От 15.00 часа в Галерия „Шипка 6“ ще бъде открита изложбата „7x5x3 - Съвременна българска живопис“.
- От 17.00 часа в Гюте-институт ще бъде открита изложбата „Сигурно е просто вятърът“.
- От 19.30 часа в Нов театър на НДК ще бъде представена постановката „Търновската царица“.

***

Асеновград

- От 10.00 часа на строевия плац на Военно формирование 24490 ще се състои награждаване на отличили се военнослужещи и цивилни служители по повод Деня на Ракетните войски и Артилерията на Българската армия - 11 март, 93 години от създаването на Четвърти артилерийски полк и 108 години от Одринската епопея и овладяването на Одринската крепост.
- От 10.30 часа пред паметника на загиналите артилериисти в Балканската и Междусъюзническата войни от 1-во и 3-то Планински отделения на 3-ти Планински артилерийски полк ще бъдат поднесени венци и цветя в знак на признателност.
- От 11.00 часа пред параклис „Свети Георги Победоносец“ ще бъде отслужен празничен молебен.

***

Благоевград

- От 16.30 ч. в зала „22-ри септември“ ще се проведе заседание на Общинския кризисния щаб във връзка с повишаването на новорегистрираните случаи на коронавирус в страната.

***

Бургас

- В 10.30 часа в сградата на Общината ще се проведе среща между министъра на здравеопазването и управителите на здравните заведения на територията на общината.
- От 15.00 часа в Дома на писателя ще се проведе час по творчество с ученици от средните училища под мотото „Паметта като спасение“ по повод Денят на спасяването на българските евреи от Холокоста.
- От 16.30 часа в зона „Толерантност“ пред Общината ще се състои церемония за полагане на цветя пред паметника на благодарността към спасителите на бургаските евреи.
- От 19.30 часа в Културен дом на нефтохимика ще се състои представлението на Памела Трифонова „Крадеца на праскови“.

***

Варна

- От 15.00 часа в Градската художествена галерия ще бъде открита изложбата „Триади“ на Богдан Александров.

***

Враца

- От 17.00 часа в малка зала ХГ „Иван Фунев“ ще се състоят XXXII Зимни четения на тема „Домашно бубарство и копринарство във Врачанско (края на XIX в. - началото на XX в.)“.

- От 19.00 часа в камерна зала на ДКТ ще бъде представена постановката „Отворена брачна двойка“.

***

Добрич

- От 13.00 часа в Младежкия център ще се проведе мотивационна среща на тема „Обичам България“.
- От 18.00 часа в зала „Зорница“ на Народно читалище „Йордан Йовков - 1870 г.“ ще се проведе музикален спектакъл на Клас „Акордеон“ при Музикалната школа на читалището.

***

Пловдив

- 10.30 ч. Организацията на евреите "Шалом" - Пловдив ще отбележи 78 години от спасяването на българските евреи от лагерите на смъртта. Церемонията ще се състои от 10.30 ч. на "Паметника на благодарността" на пл. "Цар Калоян" в Пловдив.

***

Разград

- От 17.00 часа в зала „Филхармония“ ще се състои симфоничен концерт, посветен на 265 години от смъртта на Моцарт.

***

Стара Загора

- От 19.00 часа в Драматичния театър ще бъде представена постановката „Полет над кукувиче гнездо“.

***

Търговище

- От 11.00 часа в Държавен куклен театър ще бъде представена постановката за деца „Огнивото“.

***

Шумен

- От 14.00 ч. в зала 363 на Общината ще се проведе заседание на Областния кризисен щаб относно епидемичната обстановка и необходимостта от въвеждане на допълнителни противоепидемични мерки срещу разпространението на COVID-19.

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2020 г. до днес може да намерите на адрес: <http://bica-bg.org/?p=5966> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив на изданията от 2011 г. до 2019 г.